

POROČILO
O DELU
2011

5	KO NE GRE VEČ, KO SE VSE USTAVI, SE PRI NAS NA ŠENTU JAVI!
5	POSLANSTVO ZDRUŽENJA
5	ŠENT-OVI PROGRAMI
7	PISMO PREDSEDNIKA ŠENT-A, MAG. EDA P. BELAKA
9	1. KJE NAS NAJDETE
13	2. ORGANIZACIJA ZDRUŽENJA
19	3. NAJBOLJ UDARNO V LETU 2011
45	4. IZREZANO IZ MEDIJEV
53	5. NAŠI IZDELKI
57	6. UTRINKI IZ ŠENTOVIH ENOT
59	CDZS OSREDNJESLOVENSKA REGIJA
61	CDZS GORENJSKA REGIJA
64	CDZS SEVERNOPRIMORSKA REGIJA
67	CDSZ OBALNO-KRAŠKA REGIJA
69	CDZS PODRAVSKA REGIJA
70	CDZS SAVINJSKA REGIJA
71	CDZS DOLENJSKA REGIJA
74	CDZS KOROŠKO-SALEŠKA REGIJA
76	STANOVANJSKE SKUPINE ŠENT
77	SVET UPORABNIKOV
78	FORUM SVOJCEV
79	DRUGE PRAVNE OSEBE
87	7. STATISTIKA V LETU 2011
93	8. VIRI PRIDOBLENIH SREDSTEV V LETU 2011

KO NE GRE VEČ, KO SE VSE USTAVI, SE PRI NAS NA ŠENTU JAVI!

ŠENT – Slovensko združenje za duševno zdravje je neprofitna, nevladna organizacija, ki je namenjena posameznikom s težavami v duševnem zdravju in tistim, ki se znajdejo v trenutni duševni stiski, njihovem svojem, strokovnjakom s tega področja ter vsem ostalim, ki jih zanima področje duševnega zdravja. Združenje je bilo ustanovljeno leta 1993.

Ima status **humanitarne** organizacije pri Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve (MDDSZ) in status društva **v javnem interesu** na področju socialnega varstva.

POS LANSTVO ZDRUŽENJA

Poslanstvo združenja je psihosocialna rehabilitacija oseb s težavami v duševnem zdravju z namenom izboljšanja njihovega socialnega položaja in krepite njihove moči pri skrbi zase, še zlasti pa ustvarjanja možnosti za njihovo čim bolj kakovostno in samostojno življenje.

Poslanstvo združenja se udejanja z izvajanjem in razvijanjem **različnih programov** na več kot **30 lokacijah** po vsej Sloveniji, ki predstavljajo pomembno dopolnitev javne službe socialnega varstva.

ŠENT-OVI PROGRAMI

Glavna naloga združenja je razvijanje in izvajanje programov psihosocialne rehabilitacije oseb s težavami v duševnem zdravju. Poglavitni cilji programov so kakovostno in samostojno življenje oseb s težavami v duševnem zdravju, delovanje v smeri preprečevanja predsodkov in stigme do duševne bolezni ter poudarjanje pozitivnega duševnega zdravja in skrb za preventivo. Programe izvajajo strokovni delavci, laični sodelavci in prostovoljci.

PROGRAMI PSIHOSOCIALNE REHABILITACIJE: (dnevni centri, stanovanjske skupine, nizkopražni programi za odvisnike od prepovedanih drog). Dnevni centri (DC) nudijo pomoč pri strukturiranju dnevnih aktivnosti uporabnikov preko različnih skupin, delavnic, tečajev, individualnih informativnih in svetovalnih razgovorov, skupine za samopomoč, socialne mreže, taborov in izletov. Nizkopražni programi (DC, terensko delo, zavetišče) za odvisnike od prepovedanih drog so namenjeni zmanjševanju škodljivih posledic uporabe drog in predvsem zmanjševanju socialnih in zdravstvenih tveganj, ki so jim izpostavljeni odvisniki prepovedanih drog. Stanovanjske skupine (SS) omogočajo bivanje uporabnikov v stanovanjski skupini ali v lastnem stanovanju na podlagi individualnega načrta in ob strokovni podpori zaposlenih.

PROGRAMI ZAPOSLOVANJA IN DELOVNEGA USPOSABLJANJA (z različnimi programi aktivne politike zaposlovanja in socialne vključenosti nudimo pomoč pri zaposlovanju). Združenje je ustanovilo **ŠENTPRIMO** – zavod za svetovanje, usposabljanje in rehabilitacijo invalidov, **PREMIKE** – zavod za svetovanje, promocijo in razvoj dostopnega turizma, Ljubljana; zaposlitvene centre (ZP): **ŠENTPLAVŽ**, **ZAVOD Dlan**, **KARSO zaposlitveni center**, d. o. o., **Zaposlitveni center DOBROŠIN**, d. o. o., invalidsko podjetje **Dobrovita plus**, d. o. o., ki ponujajo različne storitve ali zaposlitev osebam s težavami v duševnem zdravju.

PROGRAMI VAROVANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC IN ZAGOVORNIŠTVO OSEB S TEŽAVAMI V DUŠEVNEM ZDRAVJU (Svet uporabnikov, Forum svojcev).

PROGRAMI DESTIGMATIZACIJE IN PREVENTIVNO DELO (izobraževanja, različni dogodki, delo z mediji, založništvo).

PROJEKTNO IN RAZISKOVALNO DELO na lokalnem, nacionalnem in mednarodnem nivoju.

PISMO PREDSEDNIKA ŠENT-A, MAG. EDA P. BELAKA

V skladu s svojim poslanstvom je delovanje združenja ŠENT tudi v preteklem obdobju potekalo po posameznih ciljno opredeljenih programih, ki so, kljub zaostrenim ekonomskim razmeram v državi, doživljali povečanje obsega in dosegali visok nivo kakovosti storitev.

Ne bom se spuščal v podrobnosti, saj poročilo o poslovanju združenja nudi celovit vpogled v njegovo delovanje in radovednemu bralcu, ki se v branje poglobi, ponudi vse potrebne informacije.

Morda samo omenim širitev naše dejavnosti na vse več področij v Sloveniji, nove lokacije so na Notranjskem, Koroškem, Dolenjskem, predvidene in planirane pa so razširitve tudi v druge regije, npr. Prekmurje. Vse to pokrivamo z dnevnimi centri, socialno vključenostjo, stanovanjskimi skupnostmi, vse z namenom, da naše storitve, ki so namenjene psihosocialni rehabilitaciji oseb s težavami v duševnem zdravju in težje zaposljivih oseb, izboljšanju njihovega socialnega položaja z ustvarjanjem možnosti za njihovo čim bolj kakovostno in samostojno življenje, krepitvi moči pri skrbi zase, čim bolj približamo tistim, ki te storitve potrebujejo. Skratka dostop do storitev za vse enak.

Opažam povečano dejavnost uporabnikov znotraj njihove populacije kot tudi boljše sodelovanje s svojci in pa seveda z drugimi uporabniki preko koordinacije nevladnih organizacij (NVO) s področja duševnega zdravja. Uporabnikom v razmislek, morda bi kazalo ustanoviti še kakšno uporabniško organizacijo, ki bi tudi lokalno odgovorila potrebam nekega okolja.

Sodelovanje uporabnikov in svojcev se kaže v vse bolj koordiniranem nastopanju pri opozarjanju vlade in njenih institucij na nerešena vprašanja na področju duševnega zdravja. Še posebej z bedenjem nad obstoječo in na novo nastajajočo zakonodajo – Zakon o duševnem zdravju (ZDZdr) in Resolucija o nacionalnem programu duševnega zdravja, da ne bi prevladali parcialni interesi posameznih skupin, predvsem ko gre za finančna sredstva.

Skozi poslanstvo ŠENT-a se uspešno uresničujejo tudi programi:

- zaposlovanja (Dobrovita Plus, ZC Dobrošin, ZC Šentplavž, ZC Karso, ZC Dlan, Zavod Premiki, Zavod Šentprima);
- Šentprima – koncesionar zaposlitvene rehabilitacije in podpornega zaposlovanja uspešno deluje na področju socialnega varstva, invalidskega varstva in izobraževanja;
- izobraževalni programi, namenjeni ciljnim skupinam uporabnikov, svojcev in strokovnih delavcev, ki jih širimo in poglobljamo;

- redno obveščanje širše javnosti o delovanju združenja preko revije ŠENT, okroglih miz in ostalih medijev;
- program mreženja uspešno razvija odnose in povezave znotraj naše države in izven nje, posebej v EU, ki postaja tudi vse pomembnejši vir financiranja naših programov;
- priznanja in nagrade v mednarodnem okolju – zavod Premiki je prejel nagrado Ulysses za inovativnost na področju turizma v nevladnem sektorju za razvoj dostopnega turizma;
- aktivno delovanje v mednarodnih organizacijah MHE, CEFEC, EUFAMI, WHO, WAPR, EUROPSY, strokovni svet za socialno podjetništvo v EU idr.

Še bi lahko našteval, seveda nam pretekli uspehi dajejo potrebno moč in izkušnje, na katerih lahko samozavestno načrtujemo prihodnost.

In katere so tiste aktivnosti, kjer bi ŠENT v prihodnje moral, tako kot že mnogokrat doslej, prevzeti aktivno vlogo, da bodo zadeve stekle predvsem v dobrobit uporabnikov in svojcev?

Ena najpomembnejših nalog, kjer bo naša vloga ključnega pomena, je program skupnostne psihiatrične obravnave, prave, ki se izvaja na primarnem nivoju in v sodelovanju z NVO. Zgraditi takšno mrežo pomoči in podpore v skupnosti, ki bo dostopna vsem in uporabna za vsakogar, ki jo potrebuje – uporabnik in svojec. Delovati pa bo morala tudi preventivno, da se bomo končno znebili "vodilnega" mesta na lestvici samomorov.

Proces deinstitutionalizacije na področju duševnega zdravja mora končno steči tudi pri nas v Sloveniji.

Tako zgrajena mreža bo v veliki meri delovalo tudi v smeri zmanjševanja stigme, pri tem bo imel pomembno vlogo naš program zagovorništva – Svet uporabnikov in Forum svojcev Slovenije (FSS).

Veliko dela in strpnih pogovorov bo potrebno, da se tudi Resolucija duševnega zdravja končno pripelje do sprejema in implementacije ter da postane obvezujoča za vse udeležence na področju duševnega zdravja.

Pripravlja se tudi prenova dopolnitve zakona DZdr, kjer bo nujna budnost in aktivno sodelovanje.

Morda uporabniki razmislijo o širjenju organiziranega pristopa v lokalno okolje – uporabniška organizacija, svojci pa o tem, da več aktivnih ljudi več ve in več zmore.

Za večjo podporo in pomoč uporabnikom vsekakor potrebujemo še bolj organizirane in številčnejše bivanjske kapacitete. Dvigniti nivo kakovosti bivanja v sodelovanju z MDDSZ.

Iskanje možnosti za zaposlitev oseb s težavami v duševnem zdravju ostaja permanentna naloga tudi v prihodnje.

Delo za pridobivanje sredstev iz EU bo moralo biti še bolj intenzivno, saj tako pridobivamo tudi novo znanje in pospešujemo širitev ŠENT-a v EU in svet.

Izobraževanje, ki teče preko naše pisarne za informiranje, projekte, promocijo in izobraževanje (IPPI), je že doslej bilo na zavidljivi kakovostni ravni in pestro, naj teče še bolj intenzivno.

Še zahvala vsem, ki sodelujete v izvajanju našega poslanstva uporabnikom, in svojcem; strokovni ekipi, ki uspešno sodeluje z uporabniki in njihovimi svojci ter s stroko in javnim sektorjem; prostovoljcem in vsem, tudi zunaj ŠENT-a, da skupaj pišemo prelepo, prijazno in uspešno zgodbo, imenovano **ŠENT**.

Ljubljana, 7. 7. 2012
Mag. Edo P. Belak
Predsednik

1.

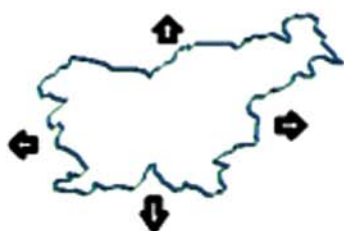
KJE NAS NAJDETE

1. PROGRAMI PSIHOSOCIALNE REHA

2. PROGRAMI ZAPOSLOVANJA IN DE

**3. PROGRAMI VAROVANJA PRAVIC O
V DUŠEVNEM ZDRAVJU IN ZAGOV**

4. PROGRAMI DESTIGMATIZACIJE IN

BILITACIJE

LOVNEGA USPOSABLJANJA

**SEB S TEŽAVAMI
ORNIŠTVO**

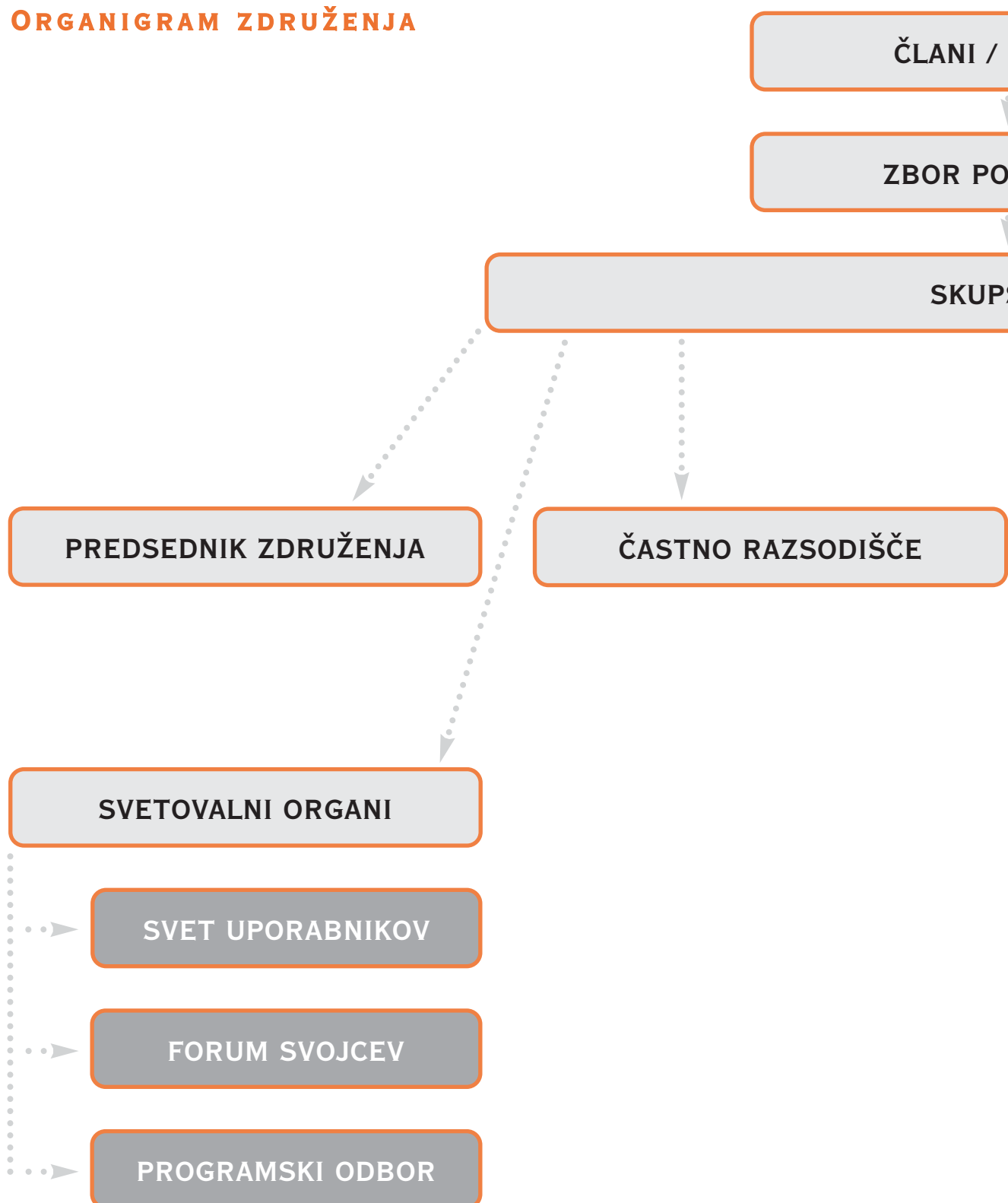
PREVENTIVNO DELO

2.

ORGANIZACIJA ZDRUŽENJA

ORGANIGRAM ZDRUŽENJA

ČLANICE

DRUŽNIC

ŠČINA

NADZORNI ODBOR

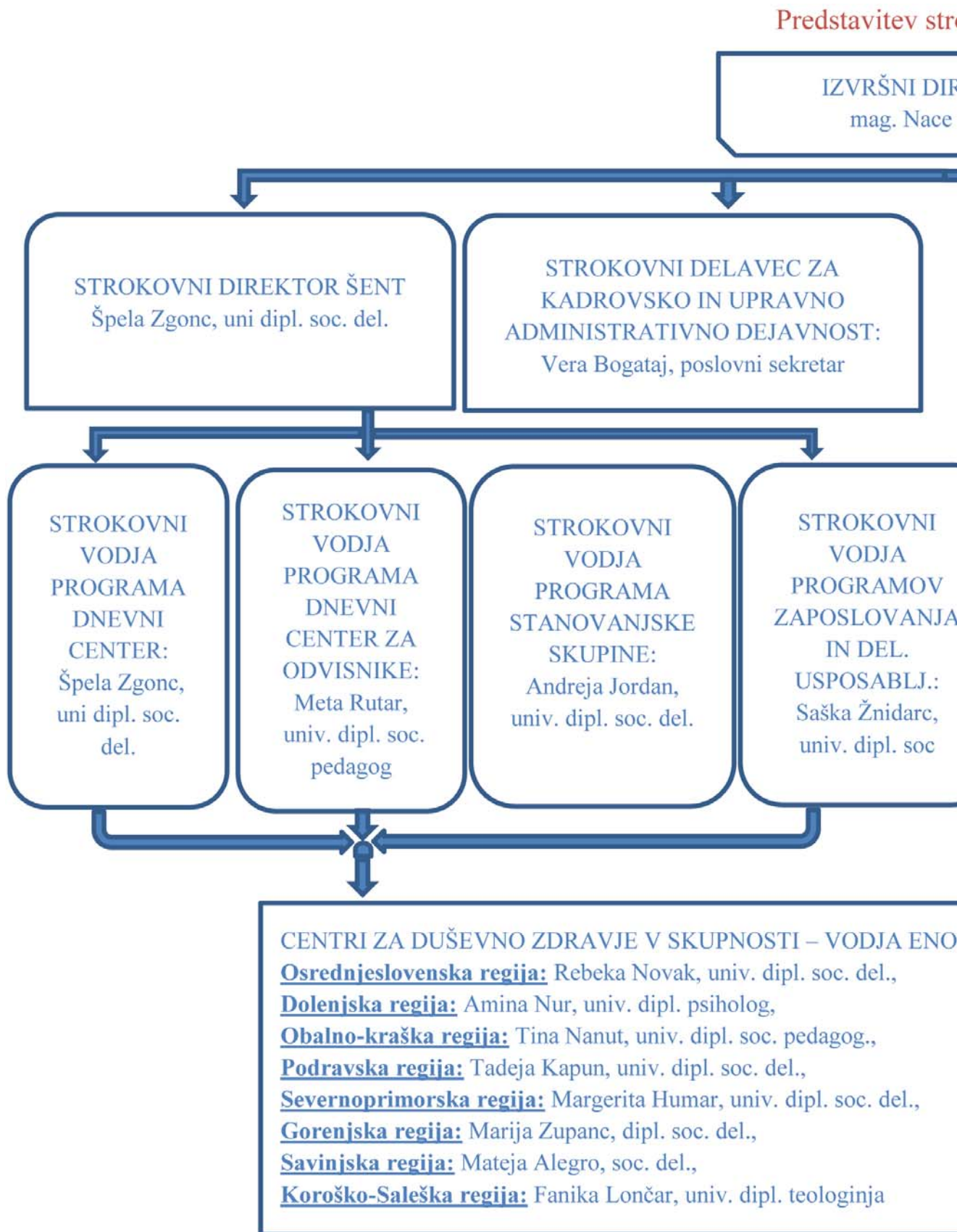
IZVRŠNI ODBOR

STROKOVNA SLUŽBA

ŠENTOVE PRAVNE OSEBE

- **ŠENTPRIMA** – ZAVOD ZA SVETOVANJE, USPOSABLJANJE IN REHABILITACIJO INVALIDOV
- **DOBROVITA PLUS, D. O. O.** – DRUŽBA ZA USPOSABLJANJE IN ZAPOSLOVANJE INVALIDOV
- ZAPOSLOTIVNI CENTER **DOBROŠIN, D. O. O.**
- **PREMIKI** – ZAVOD ZA SVETOVANJE, PROMOCIJO IN RAZVOJ DOSTOPNEGA TURIZMA, LJUBLJANA
- ZAPOSLOTIVNI CENTER **ZAVOD DLAN, MARIBOR**
- **KARSO** ZAPOSLOTIVNI CENTER D. O. O.
- **ZAVOD ŠENTPLAVŽ** ZAPOSLOTIVNI CENTER

PREDSTAVITEV STROKOVNE SLUŽBE

Strokovne službe

REKTOR:
Kovač

TAJNIŠTVO:
Vodja enote:
Vera Bogataj, poslovni sekretar
administrator
Marjeta Hribar, vzgojiteljica

RAČUNOVODSTVO:
Vodja enote, knjigovodja I:
Bojana Kepec, ekonomski tehnik
knjigovodja II:
Darja Babnik, ekonomski tehnik

PISARNA IPPI:
Vodja enote: mag. Nace Kovač
Strokovna delavka na podr. duš. zdr.
za informiranje in izobraževanje:
Barbara Dolničar, univ. dipl. etnologinja,
Strokovni sodelavki v pisarni IPPI:
Martina Romih, uni. dipl. politolog,
Andreja Štepec, dipl. ing. živilske tehn.

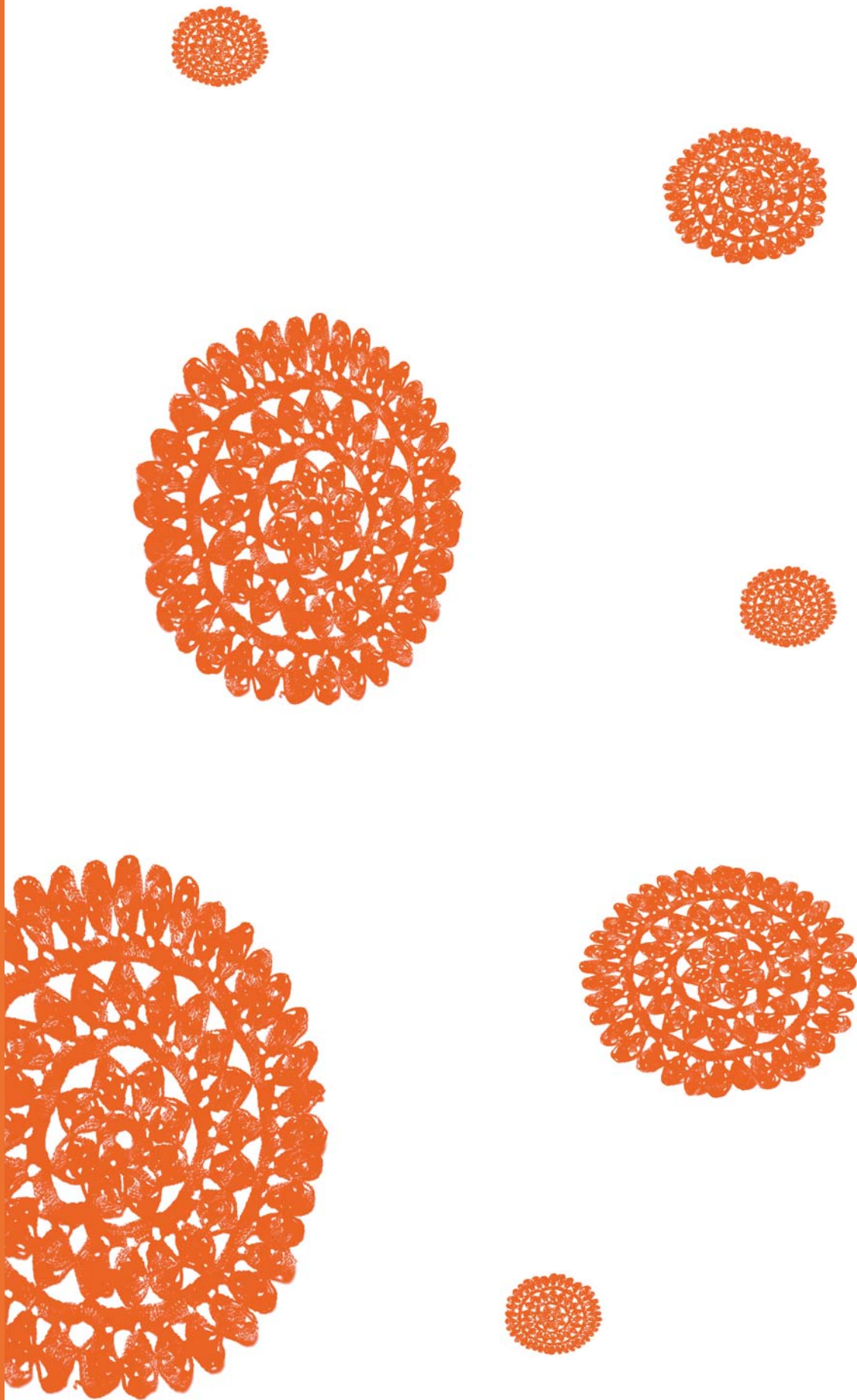
PISARNA PRAVICE:
- **Varovanje pravic uporabnikov:** Andreja Štepec, dipl. ing. živilske tehn.
- **Opolnomočenje svojcev:** mag. Edo P. Belak, zunanji sodelavec

TE:

3.

NAJBOLJ UDARNO V LETU 2011

SREČANJE V DNEVNEM CENTRU ŠENT LJUBLJANA

V petek, 25. marca 2011, smo se v prostorih dnevnega centra ŠENT Ljubljana srečali s predstavnico hrvaške nevladne organizacije s področja duševnega zdravja Radmilo Stojanović Babić ter z Zsoltom Bugarskim in Jodee Bugarski z univerze v Budimpešti. Gospa Babić je vodja programa stanovanjskih skupin za osebe s težavami v duševnem zdravju v organizaciji Udruga za psihosocialnu pomoć Susret iz Zagreba. Zsolt Bugarski, ki kot svetovalec že nekaj let sodeluje z organizacijo Susret, je profesor na univerzi v Budimpešti (ELTE Univesity, Faculty of Social Sciences), gospa Bugarski pa skrbi za koordinacijo projekta, ki ga izvajajo na univerzi. S ŠENT-a so se z gosti pogovarjali izvršni direktor mag. Nace Kovač, strokovna direktorica Špela Zgonc in direktorica zavoda Premiki Dolores Kores. Beseda je tekla o sistemskih možnostih in pomanjkljivostih sektorja nevladnih organizacij na področju duševnega zdravja v Sloveniji in sosednjih državah, o možnostih in virih financiranja, ŠENT-ovih programih - zlasti o programu stanovanjskih skupin in programih zaposlovanja ter socialnem podjetništvu, kar je goste najbolj zanimalo. Glavna ugotovitev srečanja je bila izražena potreba po tesnejšem povezovanju ter izmenjavi izkušenj med organizacijami in želja, da se to v bodoče uresniči v največji možni meri s skupnim ciljem okrepitve nevladnega sektorja v primerjavi z javnimi službami.

Pogovor v sejni sobi, foto Barbara Dolničar

OKROGLA MIZA SE GLAS ZAGOVORNIKOV SLIŠI?

V sredo, 18. maja 2011 smo v avditoriju Centra Evropa organizirali okroglo mizo z naslovom *Se glas zagovornikov sliši?*

Zagovorništvo je potrebno postaviti v zakonske okvire, da bi lahko različni zagovorniki oziroma zastopniki pravic delovali neodvisno, njihovo delo pa bi bilo v največji možni meri učinkovito. Nevladne organizacije so uspešne pri informiranju o vrstah pomoči, ki jih nudijo različni zagovorniki, saj jim ljudje zaupajo.

V kolikšni meri in kdaj se lahko obrnemo po pomoč zagovornika so na okrogli mizi razpravljali dr. Zdenka Čebašek Travnik, varuhinja človekovih pravic, Boštjan Vernik Šetinc, zagovornik načela enakosti iz Urada Vlade RS za enake možnosti, mag. Edo P. Belak, predsednik združenja ŠENT in zastopnik pravic oseb s težavami v duševnem zdravju, Andreja Štepec, predsednica Sveta uporabnikov ŠENT in zagovornica oseb s težavami v duševnem zdravju, Jerneja Munc, zagovornica socialnega varstva iz psihosocialne svetovalnice Akcija!, Romana Vidovič, vodja skupin za samozagovorništvo ljudi z motnjami v duševnem razvoju v zavodu Dornava, in Ana Canjko, vodja projekta Prostovoljska pomoč osebam z demenco RESje iz Zveze društev upokojencev Slovenije.

Glavne ugotovitve okrogle mize je ob koncu povzel izvršni direktor ŠENT-a mag. Nace Kovač. Zagovorništvo je potrebno postaviti v jasne sistemske okvire in posledično zagotoviti prenos večjih pristojnosti na posamezne zagovornike. Kovač se strinja s pobudo zagovornika enakosti, ki pravi, da pri vsem tem pomembno nalogo opravijo nevladne organizacije.

Moderator mag. Nace Kovač in govorci, foto Silvia Tavčar

POSVET KAJ PONUJA ŠENT NA NOTRANJSKEM

ŠENT, Slovensko združenje za duševno zdravje, je v četrtek, 23. junija, ob 10. uri organiziral posvet z naslovom *Kaj ponuja ŠENT na Notranjskem*. Posvet je potekal v Kulturnem domu v Postojni in je bil namenjen seznanitvi strokovne javnosti in predstavnikov lokalnih skupnosti z vsebino programov, namenjenih osebam s težavami v duševnem zdravju, ki jih ŠENT uvaja na področje Notranjsko-kraške regije, in sicer programe *Središče za psihosocialno rehabilitacijo*, *Socialna vključenost in Zaposlitvena rehabilitacija* ter zaposlitveni center Karso, d. o. o.

Na posvetu so sodelovali Tina Nanut, strokovna vodja programa Središče za PSR; Lea Jakič Hiti iz Šentprime, strokovna vodja zaposlitvene rehabilitacije; Peter Svetina, direktor Zaposlitvenega centra Karso, d. o. o.; ter Saška Žnidarc, strokovna vodja programa zaposlovanja in delovnega usposabljanja. Posveta so se udeležili predstavniki CSD-jev Cerknica in Postojna, občine Cerknica, psihiatrinja Mirjana Damej, dr. med., predstavniki ZRSZ Cerknica in Postojna, predstavnica Šentprime ter novinarki Dela in Primorskih novic, pogrešali pa smo predvsem predstavnike domače lokalne skupnosti. ŠENT je namreč v Postojni s 1. junijem 2011 začel izvajati program *Središče za psihosocialno rehabilitacijo*. Gre za nekakšen predhodnik programa dnevni center v nekoliko okrnjeni obliki. Trenutno program poteka v prostorih Ljudske univerze Postojna oziroma zavoda Znanje na Ljubljanski ul. 2, kjer lahko najdete tudi vse podrobnejše informacije o samih vsebinah programov ter tudi urnik izvajanja posameznih dejavnosti.

OBISK IZ VELIKE BRITANIJE

V četrtek, 9. junija 2011, smo se predstavniki ŠENT-a srečali z Liso Mussewhite, medicinsko sestro iz Velike Britanije, ki jo je v okviru evropskega programa *HOPE* (<http://www.hope.be/>) gostil Univerzitetni klinični center Ljubljana.

Odzvali smo se povabilu Simone Virant iz Službe za zagotavljanje sistema kakovosti in varnosti na UKC Ljubljana, ki je program obiska tudi pripravila in izmed nevladnih organizacij na področju duševnega zdravja izbrala ŠENT. Ob skoraj štiritedenskem obisku v Sloveniji je Lisa namreč pridobivala informacije o sistemu slovenskega zdravstva in socialnega varstva, ki jih bo drugim udeležencem, vključenim v program, predstavila na zaključni konferenci na Finskem.

V okviru obiska v Sloveniji si je ogledala tudi javne institucije, ki delujejo na področju skrbi za osebe z motnjo v duševnem razvoju, ter nekatere nevladne organizacije, ki se ukvarjajo z ljudmi, ki imajo tako zdravstvene kot psihosocialne težave.

Ob obisku smo ji predstavili programe ŠENT-a, iskali podobnosti in razlike v razmerah na področju duševnega zdravja v obeh državah ter se dogovorili o možnem sodelovanju v bodoče.

Srečanje, foto Barbara Dolničar

POLETNI TABOR NA POHORJU 2011

Kreativna delavnica izdelovanja mandal,
foto Margerita Humar

Tabora na mariborskem Pohorju, ki je potekal od 22. do 26. avgusta 2011 v okviru Centra za duševno zdravje v skupnosti Dolenjske regije, enota Kočevje, se je udeležilo 9 uporabnikov in 7 uporabnic, skupaj torej 16 oseb s težavami v duševnem zdravju iz vse Slovenije. Spremljali so jih strokovna delavka Margerita Humar, Zvonka Klobučar – mentorica – ter Sašo Žitnik – spremljevalec.

Tabor je bil strokovno voden po vnaprej pripravljenem programu. Tematsko je bil razdeljen na športno-rekreativne in ustvarjalne dejavnosti. Športne dejavnosti smo prilagodili fizičnim sposobnostim udeležencev. Z jutranjo telovadbo, pohodi v naravi ter igranjem družabnih športnih iger smo posameznike motivirali v skrb za zdravo življenje.

Del časa na taboru je bil namenjen ustvarjalnim delavnicam. Poučevalci so bili na grajenju zaupanja udeležencev v lastne spretnosti in sposobnosti.

Poleg prostočasnih in športnih aktivnosti so bili večeri namenjeni psihosocialni rehabilitaciji (socialne igre, komunikacija, igre brez meja ...), s katero so se udeleženci učili sodelovanja, komunikacije ob tekmovanju z drugimi, prenašanje poraza, zavrnitve.

Tabor se je odvijal v Andrejevem domu – Pajk na Slivniškem Pohorju, ki leži odmaknjen od ceste v neokrnjeni naravi ter ponuja poleg ležišč in prehrane tudi velik vrt z različnimi igrali ter večnamensko sobo za druženje.

Namen tabora je bila krepitev in širjenje socialne mreže, zadovoljstvo uporabnika, krepitev moči uporabnika za skrb zase in za lastno zdravje, zvišanje samopodobe, samozavesti, kakovostno preživljanje prostega časa. Varnost uporabnika je bila dosežena, kar dokazujejo tudi izpovedi udeležencev tabora.

Tabor je bil izpeljan v lepem vremenu, kar nam je omogočilo, da smo izkoristili vse dneve za pohode v neokrnjeni naravi ter ostale aktivnosti. Vsi udeleženci so bogatejši za nekaj novih izkušenj, pa naj bo to ustvarjanje pristnejšega stika z naravo, učenje socialnih veščin skozi igro, skrb za zdravo življenje, pa tudi za nova poznanstva in prijateljstva. Vzdušje na taboru je bilo odlično in po mnenju vseh se je izkazal za koristnega ter prijetnega. In ne nazadnje – uporabniki so bogatejši za nekaj lepih nepozabnih spominov.

“ Meni osebno so bili všeč pohodi po Pohorju: prijetno druženje z dobro družbo in lepimi trenutki v lepem okolju. Nepozabno ... Drugo leto pa na morje. Izola, Debeli rtič. Prosim, če nam omogočite poletni tabor. Lep pozdrav, Zoran Golčman”

Bilo je lepo, le prebitro je minilo. Pravi dopust, odklop od vsakdanjih skrbi, v nekaterih trenutkih tudi preveč sproščen, vrnitev v otroške čase. Od tu se bom vrnil domov duševno bogatejši. Anonimen

Dobila sem spodbudo za nadaljnjo fizično aktivnost. Irena Fras”

FESTIVAL LUPA

V okviru festivala nevladnih organizacij LUPA je v četrtek, 15. septembra 2011, potekal bazar nevladnih organizacij na Prešernovem trgu in v neposredni okolici.

Na bazarju se je predstavilo preko 130 organizacij, med njimi tudi ŠENT. Letos so nas zastopali Šentovci iz Kočevja, ki so na stojnici prodajali svoje izdelke, informirali mimoidoče o delu ŠENT-a ter k sodelovanju vabili nove prostovoljce. S tem namenom so po prizorišču delili letake, ki vabijo mlade in druge zainteresirane, da se kot prostovoljci pridružijo ŠENT-u in del svojega časa namenijo drugemu. Čas je hitro minil in Šentovci so si dan popestrili tudi z ogledom dogajanja na glavnem odru.

Pogovor z mimoidočim, foto Barbara Dolničar

Kombinacija klasičnega – osebnega – pristopa in uporaba pripomočkov nove informacijske tehnologije bi lahko bistveno zmanjšala stroške zdravljenja in rehabilitacije ter vplivala na boljšo kakovost storitev in njihovo večjo dostopnost.

Od 27. do 29. septembra je v Cankarjevem domu potekal Festival za tretje življenjsko obdobje, in sicer že enajsti po vrsti. V sredo, 28. septembra, so na prireditvi sodelovali tudi predstavniki ŠENT-a, v pogovoru o uporabi informacijske tehnologije pri delu z osebami s težavami v duševnem zdravju. Pogovor je moderiral Drago Rudel, predstavnik MKS elektronski sistemi, d. o. o., kot gosti pa so sodelovali mag. Nace Kovač, izvršni direktor združenja ŠENT, Andreja Štepec, predsednica Sveta uporabnikov ŠENT, ter psihiatrinja doc. dr. Vesna Švab. Gosti so poudarili naklonjenost k novim tehnologijam pri delu v združenju ŠENT oziroma pri delu z osebami s težavami v duševnem zdravju nasploh, vendar ob upoštevanju dejstva, da je izrednega pomena tudi osebni pogovor oziroma pristop. Kombinacija obojega bi torej po mnenju govorcev lahko bistveno zmanjšala stroške zdravljenja in rehabilitacije ter vplivala na boljšo kakovost storitev in njihovo večjo dostopnost.

OTVORITEV DNEVNEGA CENTRA ŠENT RADLJE OB DRAVI

V torek, 27. septembra 2011, je v Radljah ob Dravi potekala otvoritev dnevnega centra.

Na prireditvi, ki se je pričela ob 13.00 uri, smo povabili lokalna društva, Center za socialno delo Radlje ob Dravi, sosednje občine, Dom Hmelina Radlje, knjižnico Radlje, Ozaro Slovenj Gradec, koordinatorko obravnave v skupnosti, Zavod za zaposlovanje Radlje ob Dravi, VDC Muta, UKC Maribor, Center za rehabilitacijo invalidov Koroške. Udeležba je preseгла naša pričakovanja.

Dogodek je vodil predsednik združenja mag. Edo P. Belak, nato sta strokovna direktorica Špela Zgonc in koordinatorka zaposlitvenih programov Saška Žnidarc predstavili programe dnevnih centrov ter socialne vključenosti, ki jih izvajamo v okviru centrov za duševno zdravje v skupnosti.

Predstavili sta se tudi Fanika Lončar, vodja CDZS Koroško-Šaleške regije ter Larisa Safran, ki vodi dnevni center v Radljah. Ob koncu je nekaj besed povedal še izvršni direktor mag. Nace Kovač.

Po uradnem delu so si gostje ogledali prostore, ki so na voljo našim obiskovalcem in v katerih se lahko udeležujejo skupinskih dejavnosti ter se družijo. Ob prijetnem klepetu so se tudi posladkali in odžejali. Prav vsi so izrazili zadovoljstvo nad odprtjem dnevnega centra na tem delu Koroške, saj smo s tem naše storitve približali ljudem, ki imajo težave v duševnem zdravju in te storitve nujno potrebujejo, pa so jim bile do sedaj težje dostopne zaradi precejšnje oddaljenosti od večjih središč. Posebej navdušeni so bili nad urejenostjo prostorov, saj je bila to prej stara stavba, ki je sedaj popolnoma prenovljena in tudi na pogled lepa.

Ob zaključku predstavitve smo prejeli tudi darilo ZIP centra, d. o. o. (center za rehabilitacijo invalidov Koroške), ki smo ga posebej veselili.

Otvoritev DC Radlje ob Dravi, foto Larisa Safran

ZELENA PENTLJA IN AKCIJA VSAK 3. SLOVENEK – PREPREČIMO!

V znak solidarnosti in preventive ter v opozorilo na probleme oseb s težavami v duševnem zdravju smo za svetovni dan duševnega zdravja, 10. oktobra, poskušali vso Slovenijo preplaviti z zelenimi pentljami in se vsaj za en dan posvetiti drug drugemu in našemu duševnemu zdravju.

Na ŠENT-u smo se letos odločili pripraviti vseslovensko akcijo, ki smo jo poimenovali **VSAK 3. SLOVENEK – PREPREČIMO!**

Akcija je vsebovala podeljevanje zelenih pentelj, ki simbolizirajo duševno zdravje in skrb za preventivo. Poleg tega smo razdeljevali tudi svinčnike z napisi, ki so opozarjali na pereče probleme na področju duševnega zdravja v slovenskem prostoru.

Opozarjali smo na:

- **pogostost** duševnih motenj v Sloveniji;
- **slabo urejenost stanovanjskih razmer** in nemožnosti za pridobitev lastnega socialnega stanovanja za osebe s težavami v duševnem zdravju;
- **nedostopnost oziroma neenakomerno dostopnost** do psihiatričnih storitev;
- **nizko stopnjo zaposlenosti** med osebami s težavami v duševnem zdravju kljub dejstvu, da velika večina želi delati;
- **revščino**, s katero se velikokrat srečujejo osebe s težavami v duševnem zdravju, ter
- **socialno izključenost**, ki jo, kljub akcijam osveščanja in vse večji informiranosti javnosti, na svoji koži osebe s težavami v duševnem zdravju še vedno prepogosto občutijo.

Hkrati smo poudarjali, da težave v duševnem zdravju lahko prizadenejo vsakega izmed nas! In da je naša skupna odgovornost, da to preprečimo.

V ŠENT-ovih enotah po Sloveniji smo na dan duševnega zdravja zato priredili dneve odprtih vrat, promocijske stojnice ter v znak solidarnosti, prevzemanja skupne odgovornosti za dobrobit vseh in za ozaveščanje delili simbolne zelene pentlje ter svinčnike s slogani.

V elektronski obliki smo pentlje poslali širši javnosti in vsak si je lahko izrezal svojo ter si jo v znak solidarnosti pripel na računalnik, obleko, torbico ipd. Z njimi smo poskušali preplaviti vso Slovenijo in se vsaj za en dan posvetiti drug drugemu in našemu duševnemu zdravju. V posameznih ŠENT-ovih enotah se je dogajalo marsikaj, vtise si preberite v sledečih zapisih.

DNEVNI CENTER ŠENT LJUBLJANA

To je bil tudi dan, ki je pokazal, da veliki večini sploh ni mar, da obstaja problem, ki zadeva sicer vsakega sedmega Slovenca; mnogi med njimi so s težavami v duševnem zdravju celo trajno zaznamovani.

Pa morda ne toliko s samo boleznijo, če tako rečemo, kot s pojmovanjem družbe in posameznih ljudi, za katere je to tabu tema, ki jo odrivajo na stran ali celo take ljudi getizirajo v posamezne bolj ali manj zaprte skupine, ki potem nimajo dosti skupnega z "normalnim" svetom: Nekaj je narobe z njimi, naj so tam. Bojijo se jih.

Pa se nas je res potrebno bati? Nas je res treba odrivati na rob? Ne, pravzaprav je to strah, da se tudi sami ne znajdejo "na oni strani zavese".

Lojze Smole

Polepimo svet! Foto Alenka Robič

10 oktober –
svetovni dan
duševnega
zdravja

DNEVNI CENTER RADLJE OB DRAVI

Na dan duševnega zdravja smo narezali pentlje in poštar nam je prinesel zloženke ŠENT-a, ki sva jih z Darkom šla delit v center in ogovarjat ljudi. Prvo zloženko sem dal sosedi iz bloka, ki sem jo srečal na trgu. Hotela mi jo je plačati, pa sem humanitarno to ponudbo zavrnil. Zloženke sva delila tudi po frizerskih lokalih in drugod. Dal sem jo celo lepo oblečeni dami v srednjih letih, ko je čakala na avtobus. Ostale zloženke sva z Darkom razdelila pred pošto v Radljah in pred banko.

Zelo dobro je, da psihičnega pritiska ne skrivaš vase, ampak se pravi čas zaupaš nekomu, da te ne popelje še globlje. Imam to izkušnjo in ne silim ter se ne vpletam v kakšne igrice, pitje alkohola in podobno.

Vasilij Dietner

10 oktober –
svetovni dan
duševnega
zdravja

DNEVNI CENTER ŠENT KOČEVJE

Naši zvesti prostovoljci, foto Tatjana Romih

Priprave na ta dan so se pričele že teden dni prej, ko smo v dnevnem centru izdelovali zelene pentlje skupaj z udeleženci programa, ki smo jih potem delili na informativni stojnici in podali izjavo za radio o dogodkih, ki so potekali 10. oktobra 2011 v centru mesta Kočevje. Stojnica brez naših zvestih prostovoljcev ne bi bila mogoča.

V sklopu dneva duševnega zdravja smo 21. oktobra 2011 v sodelovanju z lokalnim radiem Univox organizirali oddajo *Duševna bolezen in stigma*, v okviru katere je bila častna gostja dr. Vesna Švab. V samem centru pa smo za uporabnike pripravili delavnico

Kaj lahko sami naredimo za izboljšanje duševnega zdravja in kako si lahko pomagamo, kadar se nam zdravstveno stanje poslabša.

Tatjana Romih

DNEVNI CENTER NOVA GORICA

Ob svetovnem dnevu duševnega zdravja smo v petek, 7. oktobra, v dvorcu Coronini v Šempetru pri Gorici odprli razstavo umetniških del naših uporabnikov. Razstava z naslovom **Vsak 3. Slovenec ... preprečimo** je potekala do 18. novembra. V ponedeljek, 10. oktobra, pa smo imeli promocijsko stojnico na Bevkovem trgu v Novi Gorici, kjer smo mimoidočim delili zelene pentlje ter svinčnike.

Margerita Humar

Stojnica pred MONG, foto Adriana Ušaj

10 oktober –
svetovni dan
duševnega
zdravja

Umetniška dela, foto Adriana Ušaj

DNEVNI CENTER ŠENT CELEIA CELJE

V ponedeljek, 10. oktobra 2011, smo se člani ŠENT-a Celeia zbrali v dnevnem centru. Ob 10. uri je bila proslava. Na začetku proslave nas je nagovorila vodja CDZS Savinjske regije Mateja Alegro. Nato so Aljoša, Nina Marina in Matjaž recitali pesmi, ki so jih ustvarili sami, Klavdija pa nam je lepo zapela. Na koncu smo vsi skupaj zapeli Kekčevo pesem in pesem *Ko si srečen*. Ob tej priložnosti je bil v dnevnem centru dan odprtih vrat. Obiskali so nas prijatelji in sorodniki. Nato nas je šest Šentovcev odšlo na celjske ulice, kjer smo mimoidoče seznanjali o svetovnem dnevu duševnega zdravja in delili zloženko, kemične svinčnike ter zelene pentlje – znak za duševno zdravje. Bil je lep in produktiven dan, kakršnih si Šentovci še želimo.

Ivica Trafela

10 oktober –
svetovni dan
duševnega
zdravja

Nastopajoči na recitalu, foto Mateja Alegro

DNEVNI CENTER ŠENTGOR RADOVLJICA

V ŠENTGOR-u v Radovljici smo 10. oktobra obeležili svetovni dan duševnega zdravja in letošnje leto prostovoljstva, ki ga je razglasila Evropska unija in poteka pod geslom *Bodi prostovoljec, spreminjaj svet!*. Pripravili smo kulturni program, krajši nagovor za prostovoljce, ki sodelujejo v našem programu psihosocialne rehabilitacije, in jim podelili lectova srca, ki so jih zanje naredili naši uporabniki v okviru sodelovanja v Lectarjevem projektu v Radovljici.

Marija Zupanc podeli nagrado prostovoljki Miji Brak, foto Valerija Keršič

DNEVNI CENTER ŠENTKNAP TRBOVLJE

10. oktober je naš dan – dan duševnega zdravja. Dan nas, duševnih bolnikov. V teh dneh je namenjena malo večja pozornost nam, naši bolezni in vsemu, kar je povezano z nami, ki imamo težave v duševnem zdravju. Vsepovsod po medijih smo bili videni in slišani na tak ali drugačen način.

Tudi v ŠENTKNAP-u smo se pripravili na ta dogodek. Začetek je bil ob 10. uri. Za uvod je Rebeka Novak pozdravila vse prisotne, nato sem prebral nekaj svojih misli o tem dnevu. Tudi Desa je pripravila sestavek o svoji izkušnji in moram reči, da sva se oba dotaknila iste točke. To je, da smo še vedno stigmatizirani, čeprav ne več tako, kakor pred nekaj leti. Svoj pogled o problematiki duševnega zdravja je delil z nami in bil zelo prepričljiv tudi predsednik ŠENT-a, mag. Edo P. Belak, Bojan pa je prebral, kako deluje program socialne vključenosti. Nato je nastopal Stanko, ki je zopet blestel na igranju njemu priljubljenega instrumenta – orglice. Po Stankovemu nastopu pa smo šentovci zapeli nekaj pesmi, ob katerih so se nam pridružili številni gostje treh zasavskih občin: svojci, predstavniki medijev, institucij in društev.

Ves dogodek je snemala tudi lokalna televizija ETV, Rebeka pa se je dogovorila z novinarko radia Kum za intervju, ki je bil na sporedu naslednji torek.

Druženje je trajalo še kar nekaj časa. Vsem gostom smo razdelili tudi pentlje in svinčnike z destigmatizacijskimi napisi. Tako smo se pogovarjali z gosti, odgovarjali na njihova vprašanja in bilo nam je prav prijetno. Nekateri od gostov so bili še posebej navdušeni nad nami in našim delom v dnevnem centru in mislim, da je v Zasavju zopet malo padla stigma o duševni bolezni.

Repat Dolenc

10 oktober –
svetovni dan
duševnega
zdravja

Stanko je zaigral na orglice, foto Nika Nedeljko

10 oktober –
svetovni dan
duševnega
zdravja

ENOTA POSTOJNA, SREDIŠČE ZA PSIHOSOCIALNO REHABILITACIJO

Letos smo v Postojni ob dnevu duševnega zdravja, skupaj z društvom Vezi, ŠENTPRIMO in ŠENT Postojna, na stojnici v središču mesta mimoidočim delili informativne letake, publikacije in zelene pentlje, ki simbolizirajo duševno zdravje.

Opozarjali smo na dejstva, pred katerimi si še vedno vse več ljudi zatiska oči. V torek, 11. oktobra, pa je ŠENT Postojna organiziral izobraževalno in svetovalno predavanje z naslovom *Skrb za duševno zdravje v lokalnem okolju*. Po uvodni predstavitvi ŠENT-a v Postojni smo z velikim zanimanjem poslušali dr. Vesno Švab, ki še vedno meni, da je na področju duševnega zdravja in skrbi za osebe v duševnih stiskah premalo storjeno, predvsem zaradi stigme, ki je posledica nerazumevanja te problematike. Dr. Švabova navaja, da je danes zaradi nezmožnosti realizacije samega sebe in lastnih ciljev vse več duševnih stisk. Kot posledica vse pogostejših stresnih situacij se težave v duševnem zdravju iz dneva v dan večajo. Po njenem mnenju potrebuje pomoč na tem področju vsaj 5 % ljudi. Za boljše sodelovanje in nudenje ustrezne pomoči osebam s težavami v duševnem zdravju pa je poudarila pomen medsebojnega sodelovanja. ŠENT Postojna se je ob dnevu duševnega zdravja odzval tudi povabilu na proslavo društva Vezi in SVZ Dutovlje v Kosovelovem domu v Sežani.

Anamarija Samec

Na stojnici – Šent Postojna, Šentprima in društvo Vezi, foto anonimen

STANOVANJSKA SKUPINA BROD

Glede na to, da se je bližalo prvo leto našega bivanja v stanovanjski skupini Brod in da je bil pred vrati svetovni dan duševnega zdravja, smo si v stanovanjski skupini Brod zamislili dan odprtih vrat – druženje ob kavici in pecivu.

Na obisk so prišli stanovalci iz Novega polja in Kamnika v spremstvu mentorice Barbare Bajc. Na veliko presenečenje sta prvič obiskala to enoto tudi Zmago in Alenka, zaposlena v ljubljanskem dnevnem centru. Da je bilo vzdušje res prijetno in jesensko, smo spekli jabolčni zavitek, ob prihodu pa smo pekli kostanj, pili kavico, domači čaj in jabolčnik ter glodali domače orehe. Prostore smo primerno ogreli, saj je zunaj močno padal dež, jih pospravili in okrasili z jesenskimi dekoracijami.

Vsi obiskovalci so bili z našo pogostitvijo in druženjem zadovoljni in tudi čas nam je hitreje minil.

Prav vsem je bilo še posebno všeč vabilo in na njem zapisana pesem Toneta Pavčka.

Še nekaj izjav stanovalcev:

Imeli smo se lepo; Veseli smo bili obiskov in veseli smo, da jim je bil pečen kostanj in jabolčni zavitek, ki smo ga skupaj pripravili, všeč; Vsi obiskovalci so bili zadovoljni z našo postrežbo, Zmago je na svoji skupini pobvalil naš dogodek ob prazniku.

10 oktober –
svetovni dan
duševnega
zdravja

Maruša Binder Lesar in
stanovalci T. M., I. J. in Š. A.

Vsak 3. Slovenec.... Preprečimo!
Vsi se me izogibajo.
10. oktober
Svetovni dan duševnega zdravja

Vsak 3. Slovenec.... Preprečimo!
Večina nas živi na socialnem robu.
10. oktober
Svetovni dan duševnega zdravja

Vsak 3. Slovenec.... Preprečimo!
Od mene so zahtevali, da se izselim.
10. oktober
Svetovni dan duševnega zdravja

Vsak 3. Slovenec.... Preprečimo!
Nihče me noče zaposliti.
10. oktober
Svetovni dan duševnega zdravja

INOVATIVNOST V SOCIALNI EKONOMIJI

V petek, 14. oktobra 2011, je v hotelu MONS potekala mednarodna konferenca **2. dnevi socialne ekonomije – financiranje in konkurenčnost socialne ekonomije**, katere organizatorji so bili SKUP – Skupnost privatnih zavodov, ŠENT – Slovensko združenje za duševno zdravje, Dobra borza ter Premiki – zavod za svetovanje, promocijo in razvoj dostopnega turizma. Konferenca se je uradno začela že dan prej z otvoritvijo novih prostorov zavoda Premiki.

Konferenca se je udeležilo 63 udeležencev in udeleženk. Po vsebini je bila nadaljevanje mednarodne konference, ki je potekala lansko leto oktobra. V letu 2011 so bile teme osredotočene na inovativno financiranje socialne ekonomije, inovativne primere praks financiranja, pomen konkurenčnosti za socialno ekonomijo ter socialno ekonomijo v turizmu s poudarkom na dostopnosti.

Strokovnjaki, ki so sodelovali v razpravi, so prišli s Finske, iz Italije, Velike Britanije in Slovenije. Princip **Zaokrožimo na dobro**, spletna trgovina **Brez dobička**, ki izkupiček namenja za zaposlovanje ranljivih družbenih skupin, mikrokrediti in zadružna hranilnica NVO je le nekaj primerov inovativnosti na področju socialne ekonomije, ki se uvajajo tudi že v Sloveniji.

Konferenco so podprli:

Organizatorji:

Udeleženci, foto Nace Kováč

OTVORITEV PREMIKOV – ZAVODA ZA SVETOVANJE, RAZVOJ IN PROMOCIJO DOSTOPNEGA TURIZMA

Zavod Premiki, v okviru katerega deluje tudi prva turistična agencija za dostopni turizem v Sloveniji, je socialno podjetje in je rezultat projektov, ki so se izvajali v okviru ŠENT-a – Slovenskega združenja za duševno zdravje. 13. oktober 2011 so odprli poslovne prostore na Kunaverjevi 4 v Ljubljani. V okviru zavoda deluje prva turistična agencija za dostopni turizem v Sloveniji.

Od leta 2006 ŠENT izvaja različne projekte na področju dostopnega turizma. Premiki – zavod za svetovanje, razvoj in promocijo dostopnega turizma v Sloveniji – so nastajali v okviru mednarodnih projektov: *NETMEN*, *E. T.*, *ITTI* in *TURAG4ALL*, ki so financirani iz sredstev Evropske unije, programa EGP, Norveškega finančnega mehanizma in proračuna Republike Slovenije.

V projektih, katerih rezultati se zrcalijo in uporabljajo v zavodu Premiki, ki deluje kot socialno podjetje, smo vseskozi strmeli k razvoju dostopnega turizma v Sloveniji, hkrati pa aktivno vključevali končne uporabnike dostopnega turizma.

Dolores Kores, foto Matic Šubelj

ZNANI ZA RE:GENERACIJO!

Mojca Mavec o akciji, foto Markacija

V sklopu *Re:generacije* so se 14. decembra 2012 v Hostlu Celica zbrali znani slovenski obrazi in podprli humanitarno in ekološko akcijo, ki se s Primorske vse bolj širi po celotni Sloveniji. Mojca Mavec, Borut Marolt, Rok Kužel, Manja Plešnar, Andrea Effe, Lorella Flego, Hannah Mancini, Jasmina Jamnik in številni drugi so darovali svoje obleke, ki jih bodo mladi modni oblikovalci iz Atelierja Indevine predelali, ob spomladanskem zaključku akcije pa prodali na posebni dražbi. Izkupiček bo namenjen delovanju Društva za duševno zdravje Slovenije – ŠENT. "Akcija se mi zdi super, saj je potrebno več govoriti o tem, koliko energije in vode se v tekstilni industriji porabi in kako lahko s ponovno uporabo oblačil vsak prispeva k izboljšanju našega okolja," je povedala Mojca Mavec, ki je tudi sama darovala svojo obleko.

PROJEKT NISEM VEČ SAM – DELAM KOT PROSTOVOLJEC 2

Evropska unija je z namenom spodbujanja in ustvarjanja ugodnih pogojev za prostovoljstvo ter krepitev ozaveščenosti o vlogi prostovoljnega dela leto 2011 razglasila za evropsko leto prostovoljstva.

ŠENT se je aktivnostim v okviru leta prostovoljstva priključil s projektom *Nisem več sam – delam kot prostovoljec 2*, ki je bil sofinanciran s strani Urada Vlade RS za komuniciranje.

Aktivnosti so bile razdeljene na promocijo, brezplačne delavnice za bodoče prostovoljce in javni dogodek *S tekom nad stigmo*. S promocijskimi

aktivnostmi v obliki stojnic, plakatov, deljenjem promocijskih letakov in delom z mediji smo poudarjali pomen prostovoljnega dela, pridobivali nove prostovoljce, informirali o duševnem zdravju in oblikah pomoči, ki jih nudi ŠENT.

Osrednji dogodek v okviru projekta pa je bila prireditev *S tekom nad stigmo*, ki je potekala v petek, 3. junija 2011, v Kočevju na mestni ploščadi. Pridružil se nam je nad 90 tekačev vseh starosti in skupaj smo dokazali, da lahko sodelujemo in presegamo predsodke do duševne bolezni in drugih omejitev. Na odru so brezplačno nastopili številni glasbeniki in umetniki, na ploščadi pa so se s stojnicami in ustvarjalnimi delavnicami poleg ŠENT-a predstavila tudi druga društva iz Kočevja in okolice.

Z omenjenimi aktivnostmi projekta smo opozarjali na pomembnost prostovoljcev vseh generacij pri pomoči osebam, ki imajo določene omejitve, na potrebo po še večji solidarnosti tako na lokalni kot širši ravni. Zmanjševali smo razlike, presegali predsodke in vplivali na ozaveščenost ljudi o duševni bolezni.

Tek, foto Barbara Dolničar

Stojnica ŠENT-a, foto Barbara Dolničar

OBISK PARTNERJEV V OKVIRU PROJEKTA GRUNDTVIG

V mesecu maju, natančneje od 16. do 19. maja 2011, smo v centru ŠENTLENT Maribor v okviru projekta *Grundtvig* gostili partnerje iz Španije in Velike Britanije.

V dneh, ko so bili pri nas, smo jim prikazali in predstavili različne delavnice, ki jih izvajamo v centru. Tako so si naši gostje lahko ogledali in seveda tudi sodelovali v glasbeni delavnici Irene Hladnik in Ane Delin ter v delavnici *Samoizraz skozi glino* Ane Težak Žmavc. Tovrsten prikaz je ponudil odlično priložnost za izmenjavo različnih tehnik in metod dela na področju glasbe in seveda s tem tudi izmenjavo dobre prakse. Našim gostom smo omogočili tudi obisk in ogled UKC Maribor, oddelka za psihiatrijo, kjer so nas predstojnica oddelka dr. Saša Čelan Stropnik in njeni strokovni sodelavci prijazno sprejeli in seznanili s svojim delom. Tudi tukaj so se na podlagi pogovora ustvarile možnosti za nove oblike sodelovanja oddelka z institucijami, iz katerih prihajajo naši partnerji. In prav v tem, torej v vzpostavitvah možnosti za sodelovanje, je namen projekta, v katerem sodelujemo. Za boljše razumevanje slovenskega področja duševnega zdravja in s tem hkrati zakonskih okvirjev, v katerih različne službe delujemo, je predsednik ŠENT-a mag. Edo P. Belak predstavil Zakon o

duševnem zdravju, Tadeja Kapun pa ŠENT in naše delo.

Gostom smo razkazali oziroma predstavili tudi mesto Maribor in Pohorje, nad katerim so bili navdušeni.

Delavnica Ane Težak Žmavc *Samoizraz skozi glino*, foto Tadeja Kapun

BARVITI PROJEKT ZA PRIJATELJE

Novinarska konferenca Split, Sto koluri, 14. 1. 2011, foto Petra Barbalić

stigmatizacije in diskriminacije učencev s posebnimi potrebami, promocija duševnega zdravja in socialnega vključevanja ter povečanje možnosti za doseganje boljšega šolskega uspeha pri učencih s posebnimi potrebami. Prav nič manjše teže pa niso imeli tudi specifični cilji projekta, kot so bili: krepitev moči učiteljev in strokovnih služb pri delu z učenci s posebnimi potrebami, razvoj modela učenja in izobraževanja v srednjih strokovnih šolah ter njihovo osveščanje javnosti o potrebah učencev s posebnimi potrebami. Projekt je bil sestavljen iz več faz in projektnih aktivnosti. Poglavitna vloga ŠENT-a je bila izmenjava in posredovanje izkušenj, znanja in dobrih praks s področja duševnega zdravja in obravnave oseb s težavami v duševnem zdravju ter modelov obravnave učencev s posebnimi potrebami v srednjih strokovnih šolah v Sloveniji. Ena izmed teh aktivnosti je potekala 14. januarja 2011 v Splitu, kjer je dr. Vesna Švab predavala o značilnostih posameznih motenj vedenja, predvsem o **ADHD** (primanjkljaj pozornosti in motnja hiperaktivnosti) ter poti in možnosti reševanja težav učencev z omenjeno motnjo.

V novembru 2010 je ŠENT kot partner pristopil k projektu *I want to be your friend*, katerega nosilec je bilo hrvaško Združenje za psihosocialno zdravje *Sto koluri*. Gre za nevladno organizacijo, njihovo glavno poslanstvo pa je pomoč in podpora otrokom in mladostnikom z motnjami v razvoju in vedenju. Projekt se je končal poleti 2011.

Glavni cilji, ki so si jih zastavili s projektom, so bili predvsem preprečevanje institucionalizacije,

Leto je švignilo mimo in spet je prišel čas za ŠENT-ovo božičkovanje. To se je letos zgodilo v sredo, 21. decembra, ko smo se v dnevnem centru Ljubljana zbrali Šentovci z vseh vetrov – iz Ljubljane, Trbovelj, Nove Gorice, Celja in Ajdovščine.

Vseh obiskovalcev je bilo približno 70. Dogodek je slavnostno začela gledališka skupina KRTKI s premierno uprizoritvijo predstave *Mavrični krtek*, ki jo je napisala in dramaturško prilagodila naša članica Zdenka Kokotec. Vsi nastopajoči smo bili v vlogi igralcev prvič in treba je povedati, da smo se kar dobro znašli ter komaj čakamo na ponovne uprizoritve. Predstavi je sledil pevski zbor iz dnevnega centra ŠENT Ljubljana, predstavniki iz Kopra, Martina Počkaj s pesmijo o ljubezni, Trboveljčana Stan-ko in Tina s skladbo, zaigrano na citre in orglice, Mojca Leban iz Nove Gorice, ki nam je zapela pesem *Sveta noč*, ter Jože iz Ajdovščine s svojo pesmijo o ljubici. Vsem nastopajočim čestitamo za pogum.

Kulturnemu delu je sledila kulinarična poslastica, še prej pa tekmovanje za najbolj okusen in očem privlačen muffin. Vse udeležene enote ŠENT-a so namreč pripravile muffine in jih ponosno prinesle v ocenjevanje strokovni žiriji, ki se jih je, že med preizkušanjem, dodobra najedla. No, zmago so pobrali stanovalci iz stanovanjske skupine na Staničevi ulici za muffine, ki so nastali izpod rok Timke. Vsi sodelujoči "kuharji" so dobili nagrade, zmagovalci pa tudi glavno nagrado – dva aparata za kavo, ki nam jih je doniralo podjetje BSH Hišni aparati, d. o. o.

Sledilo je razdeljevanje daril, potem pa druženje in pogostitev ter okušanje zmagovalnih in drugih muffinov. Ob obilici dobrot in slastnih picah ni nihče ostal lačen.

Naše božičkovanje ne bi bilo mogoče brez pomoči donatorjev. Vsem se **ISKRENO** zahvaljujemo za pomoč in donacije.

Izdelek iz ŠENT-ove novoletne kolekcije,
foto Rebeka Novak

4.

IZREZANO IZ MEDIJEV

co mišljajrd evlora
vira ima nemška
v bralcijuega zisac-
sa blona zarsadi ta-
mpo.

s naravno izbrano
del tega pi moztja
p opazujic qušva
i krblja za več kot
lojko namreč ale-
oščevano usilvečje
v.

pi bomeplio veji-
lne zvoješa prt-
bivo leto Nemčij-
tij' pi bo sčevanijm
na' urline domo-
nucna tveganja' ki
nega ministarstva
manjšje zlo' « Pravi
in sčevanijm' ze xči
žkova za reševanje
c se psaji' da ne po-
mrtvaji' da jih ni-
skrti so piji tako
at pi brizavega več
i skrtijo za do de-

bove' pi pijo tveganje moztja že večje. Namesto
loca nujja breazvne jamstvo za njihove qoi-
branja britajski inšpovealobekij qušva' usj ce-
žvama v reševanju. Ni tako breblorato' Če pi do-
Naxsi toraj Nemčija tšje ne domaba qu-
obtoženi bokojinjski zisacur.

breživljanje' v bovsod' tni v Nemčiji' po
stomij' podo mudoj ostaji brez sledstva za
kajganiu presnom so se zuzgij. Če se po evlo
Evlobelci se ablop že ne zavešijo' bled
zait qušvanij bočičij' «

opreznosti iz vsejone qušvanij opreznic in opre-
ti na nadi zadržano qoi opreznio nezmožnosti bječija
Bosomwortl. » Vato pi nedjetno moztja kvčnu-
qi zametliva veptne bo izstobn iz mišje « zarsaba
baj vsej avkvoztinij baidijij imeti izbrno zava-
Boa bricajkovaiz izbrne vjagatjelev. » Nidhadi pi
že vedno xči skortaj nemogode' je iz več larsjo-
sko opmočje razpadijo' kar se Bosomwortl pri-
nibravljajne bremoženja na svetl. Če pi evlo-
asjunc Vlijama. Ta je med večjimj bočičij za
botičejja bji Pimcl' mčevnjski qušvpi zava-
Vudrew Bosomwortl' ki je na čeln nemškega
sli qušvga bovezanij s tveganjem' bricajkije
quost skortaj vsej avkvoztinij baidijev' tako
Kratkoročno pi se večetno stomuje ale-
trajne panke.

© Del Zibelci

temveč tni za njev zavnjebzaj nastoj' « X
ger' » To ne večja je za nbnamijevie veptne mišje
vi inksamprizaj qušvnci minisacel. Tnc Eje-
mišje mdravetne' je tšje kvčnuvianij evlo' « Dta-
ko imeta mardj čjanic kot xčaj' » Če vočvamo' qu
nemogode' da pi vsilnna nujja v bjiroquje' jpi-
briseženim evlobekijm bojinikom se ne xči več
EU qošej vejšjo za tquo kot skajsa. Celo za-
žnosaj' da pi jspko odmevsa celo tšato' kar je v
Evloba kuzsa je qošejja tšajne larsc-
če' to qopio vedo izkrišeni obszovajci Brnšija-
žica vedno usilvečje želje' ko ne bte več qušva-
je v bovojni zgovovini že večkrat. V Evlobi te-
le na aranj celjini na konca s močmij' kar so pi-

Na xčaj se xči' kot pi pije zsqojšne qušva-
lečomunizai in bosogopici svoje bosboqaratao
lijani in čbanici qokazari' da xmozejo nabzaju
nuijo' ki qošej in opatsijsa. Hkari moztja lra-
pi vsilnno skrbnost usqibraqijja še s bojinicno
ki moztja Brnšija brebratiti bricajkovaiz' da
V usjošja je zspreclav' Evlobekij bojinij-
ničejja soqjanuost qušva qšajsk.
Ispko reži skrbno avlino' ne da pi bledač izko-
ja ima že vedno usqozor naq qošajvanjem in že
Najljubše je že mošode breblečičij' mi-
jajne zveske v inšpovealobekje qušvsa.

Bosomwortl. » Vato pi vsjetno mozt-
di zametliva veptne bo izstobn iz mišje
baj vsej avkvoztinij baidijij imeti iz-
Boa bricajkovaiz izbrne vjagatjelev. »
že vedno xči skortaj nemogode' je iz
sko opmočje razpadijo' kar se Bogo
npravljanje bremoženja na svetl.
vlijuce Vlijama. Ta je med večjimj
botičejja bji Pimcl' mčevnjski qušvpi
Vudrew Bosomwortl' ki je na čeln
sli qušvga bovezanij s tveganjem'
quost skortaj vsej avkvoztinij baidijev'
Kratkoročno pi se večetno zj-
trajne panke.
na vednost jasnega karitajsa mer
Čičijja' čbanija in lraijja. To je več ki
rejštev do čevnjanij baidijev v drazav

stojke v vjzimi čevline svojega prt-
e baidke UBZ gamo prtvo leto Nemčij-
m in zvečjev bočičij' pi bo sčevanijm
iz zmanjšanja izlona' mline domo-
s zvečjevmo vsa pjančnja tveganja' ki
njsljubencev pjančnega ministarstva
ževanje evlo preceš manjšje zlo' « Pravi
e skicpamo po tšajmij sčevanijm' ze xči
mogi obvladati stojkov za reševanje
tvalijjavnosti' esj' so se psaji' da ne po-
mrtvaji' da jih ni-
skrti so piji tako
otkov' prezposeljnost pi brizavega več
pi se gospodarstvo skrtijo za do de-
lov iz baidke IIC. Prvo leto po zlo-
o celo že mračnejše od narovebi st-
povebi nemškega pjančnega min-

TV Slovenija, 17.02.2011

Pogovor z gosti v studiu o socialnem podjetništvu

Dolores Kores: " V Šent-u razvijamo to socialno podjetništvo v kakršni koli obliki, statusni, že 15 let. Naša prva ciljna skupina so vsekakor osebe s težavami v duševnem zdravju..."

Radio Robin, oddaja, 7.03.2011

Šent ima nove prostore na novi lokaciji

MARGARITA HUMAR (vodja dnevnega centra): Konec februarja smo končno dobili nove prostore, nahajamo pa se na lokaciji Cesta Goriške fronte 11v Šempetru pri Novi Gorici. Prostori so prečudoviti, večji in mislim, da smo rešili marsikatero stisko s katero smo se v lanskem letu srečevali.

www.planet.si, 11.04. 2011

Kdo bo odgovarjal, če načrt ne bo izpolnjen

11. 4. – "Ministrstvo za zdravje ni upoštevalo našega predloga, da bi ves finančni načrt in mrežo ter njeno širitev vključil v predlog resolucije o nacionalnem programu duševnega zdravja 2011-2016."

TV Koper, 15.04. 2011

Nisem več sam, delam kot prostovoljec

Letos je evropsko leto prostovoljstva. Ob današnjem svetovnem dnevu mladih prostovoljcev pa je ŠENT, Slovensko združenje za duševno zdravje, v Novi Gorici osveščalo mimoidoče o prostovoljnem delu v njihovi organizaciji in projektu Nisem več sam, delam kot prostovoljec.

www.sta.si, 18.05.2011

Šent: Zagovorniki pravic posameznikov potrebujejo boljši sistemski okvir delovanja

Glas zagovornikov pravic posameznikov se prebujata in uveljavlja, a potrebujejo jasen sistemski okvir, ki bo določil njihove dejanske moči v odnosu do institucij, opozarja Nace Kovač, zakoniti zastopnik Slovenskega združenja za duševno zdravje (Šent).

Primorske novice, 19.05.2011

Tudi s pismom nad ovire

Včerajšnji dan muzejev so v parku vojaške zgodovine obeležili s podpisom pisma s katerim so se zavezali, da bodo skušali dostopnost ponudbe čim bolj zagotoviti tudi osebam z gibalnimi ovirami in s posebnimi potrebami.

Celjan, 25.05.2011
**Nisem več sam,
delam kot
prostovoljec**

S takim povabilom je Slovensko združenje za duševno zdravje Šent, ki ima v Celju tudi svoj dnevni center, pritegnilo k brezplačnemu usposabljanju za delo z ljudmi z duševno motnjo in njihovimi svojci.

Radio Slovenija 1, oddaja, 27.05.2011

Zavodu Premiki prestižna nagrada Združenih narodov za dostopni turizem

Zavod Premiki, ki ga je lani ustanovilo Združenje za duševno zdravje Šent, si je za razvijanje dostopnega turizma pridobil letošnjo prestižno nagrado Združenih narodov za inovativnost v turizmu.

Studio D, 06.06.2011

V ZNAK SOLIDARNOSTI SE JE NA KOČEVSKÉ ULICE PODALO KAR PREK 90 TEKAČEV

Slovensko združenje za duševno zdravje je v okviru projekta Nisem več sam - delam kot prostovoljec 2, ki ga sofinancira Urad Vlade RS za komuniciranje, v petek, 3.6.2011, v Kočevju organiziralo prireditev S tekom nad stigmo.

Socialno podjetništvo se še opoteka

Dnevnik, 18.06.2011

V Sloveniji imamo še vedno samo nekaj primerov dobrih praks socialnega podjetništva, finančnih mehanizmov pa še ne.

Celjan, 24.08.2011

Ponovna srečanja

ŠENT - Slovensko združenje za duševno zdravje je organizacija, ki je namenjena osebam s težavami v duševnem zdravju, njihovim svojcem, strokovnjakom s tega področja ter vsem ostalim, ki se zanimajo za področje duševnega zdravja.

Primorske novice, 24.06.2011

Ko ne gre več

"Ko ne gre več, ko se vse ustavi, se pri nas na ŠENT-u javi!" je slogan Slovenskega združenja za duševno zdravje, ki je včeraj predstavilo programe, namenjene osebam s težavami v duševnem zdravju, v Notranjsko-kraški regiji.

www.sta.si, 30.09.2011

Goriški župani bodo darovali svoja oblačila v humanitarne namene

Nova Gorica, 30. septembra (STA) - Novogoriška trgovska družba Manufaktura je pripravila prvo zbiranje starih oblačil. Akcijo so pripravili ob 50-letnici družbe, s katerim bodo spodbujali ponovno uporabo starih oblačil, tako zbrana finančna sredstva pa namenili za potrebe Šenta.

Vsak sedmi z duševnimi motnjami

Hopla, 21.10.2011

Zaradi duševnih motenj v svetu ta hip, tako pravijo podatki v Svetovne zdravstvene organizacije, trpi okoli 450 milijonov ljudi.

Svetovni dan duševnega zdravja

POP TV, 02.11.2012

Vsak sedmi Slovenec ima duševno motnjo in vsak tretji jo bo imel vsaj enkrat v življenju. Najpogosteje anksioznost ali depresijo. "Dobro je, če imaš nekoga na katerega se lahko obrneš. Da te podpira družina, prijatelji. In ravno zato je pomembno, da ne skrivaš" je povedala Andreja Štepec.

Vse izhaja iz strahu

Na Šentu nudijo brezplačno pomoč v duševni stiski vsem, ki se obrnejo na njih? Žalostne zgodbe imajo lahko tudi srečen konec.

Dolenjski list, 03.11. 2011

www.dnevnik.si, 05.12.2011

S shizofrenijo lahko sobivamo

Lidija Maričič je ena redkih bolnikov s shizofrenijo, ki svoje bolezni ne skrivajo in o njej tudi javno spregovorijo. Tako je življenje s to boleznijo nedavno predstavila tudi na Forumu svojcev pri Slovenskem združenju za duševno zdravje ŠENT.

Radio Kranj, 12.12.2011

Mesec obdarovanj in lepih želja

December velja za mesec obdarovanj in izrekanja lepih želja. Za socialno šibkejšo družino pa je lahko december tudi mesec velikih stisk s katerimi se zaradi gospodarske krize sooča vse več ljudi. Stiske ljudi želijo vsaj deloma omiliti številne dobrodelne akcije, ki v tem času potekajo po Slovenji. Tako bodo v sredo v ljubljanski Celici preoblikovali podarjene obleke znanih osebnosti in jih prodali na dražbi, ter izkupiček namenili društvu Šent.

5.

NAŠI IZDELKI

Pod vodstvom mentorjev v posameznih enotah ŠENT-a nastajajo izpod rok naših članov različni izdelki. S tem vzpodbujamo njihov osebni razvoj ter pridobivanje novih praktičnih veščin za vsakdan.

Več na www.sent.si
(galerija izdelkov ŠENT-a)

*V barve zaljubljen.... in lepe oblike;
ustvarjati z njimi
je užitek, ki pelje naprej po poti
odkrivanja in spoznavanja
govorice barv in oblik,
ne le zunanjih,
ampak tudi tistih znotraj,
ki se s tem izrazijo navzven
in orišejo občutke doživljanja,
takega ali drugačnega občutenja
življenja, sebe, sveta.*

*Slabko Trebše,
član ŠENT-a iz Nove Gorice*

6.

UTRINKI IZ ŠENT-OVIH ENOT

NAŠ GOST TOMO KRIŽNAR

Tomo v DC ŠENT Ljubljana,
foto Brane Cverle

Malo pred 20. uro smo se zbrali pred dnevnim centrom. Nestrpno smo čakali na Toma in ga v veselje nas vseh dočakali. Povedal nam je, da se je pravkar vrnil z daljše poti in kljub temu da je bil utrujen, pa še "praktikabli" so nam malo "ponagajali", nam je s pomočjo računalnika predvajal in predstavil svoje literarno delo – knjigo *NUBE*. Knjiga vsebuje predvsem človeka nevredno bitko za črno zlato – NAFTA in vir življenja – VODO, Nuba pa je ime plemena v Afriki. Eno knjigo je knjižnici v dnevnem centru tudi podaril. Prijetno se je z nami pogovarjal, nam povedal zgodbo, kako je bilo leta 2006 v Darfurju, ko je po krivem pristal v zaporu. Slikovito nam je opisal razmere v njem. Njegove oči so "govorile" oziroma s kretnjami vsega telesa je pokazal, da mu je šlo "precej na tesno". Pravzaprav ga je takrat rešil naš tedanji predsednik Drnovšek ob podpori svetovnega političnega vrha. Med drugim nam je zaupal kar nekaj svojih čisto osebnih stvari: o svoji bolezni, kako jo je premagal itd.

Kar je mene, in mislim, da tudi ostale, pozitivno presenetilo, je njegova nesebična odkritosrčnost, sproščenost, odprtost, poleg vsega tega pa še izreden smisel za humor. Dve uri v njegovi družbi sta nam minili "kot blisk". Vsem nam je dal obilo lepega, predvsem pa pozitivno energijo. Zahvaljujem se vsem, ki so nam omogočili srečanje s TOMOM, še posebno pa naši prostovoljki Zdenki, ki je veliko pripomogla k temu, da smo se tistega večera imeli izredno lepo. Srčna hvala, TOMO, da si bil z nami, in v imenu vseh še enkrat hvala za tvoj čas in knjigo *NUBE*, ki si jo podaril našemu dnevnemu centru.

Martina Počkaj

Tomo med nami, foto Brane Cverle

ENOTA ŠENTKNAP TRBOVLJE

Voščilnice na razstavi, foto Dejan

RAZSTAVA ROČNIH DEL

Prvi teden v marcu smo naše izdelke razstavljali v Delavskemu domu Trbovlje. K sodelovanju so nas že tretje leto zapored povabili iz Društva vojnih invalidov Trbovlje v okviru katerega deluje skupina ročnih del Nagelj. Z vodjo skupine Olgo Špajzer sodelujemo že kar nekaj časa, sodelovanje pa je obrodilo že veliko lepih izdelkov. Vedno smo veseli povabila, saj je to izredna priložnost, da se predstavimo lokalni skupnosti. Naši člani so v pripravo razstave vložili ogromno truda in energije. Na njeni otvoritvi smo predstavili naše programe, naš član pa je prebral svojo pesem, ki jo je napisal za to priložnost. Obiskovalci so se zbrali kar v lepem številu, naši izdelki so prejeli marsikatero lepo besedo, na kar smo zelo ponosni.

Nika Nedeljko

Ostali izdelki na razstavi, foto Dejan

CDZS GORENJSKA REGIJA ENOTA ŠENTGOR RADOVLJICA

Srčki ki smo jih podelili prostovoljcem,
foto Valerija Keršič

Mašnice in svinčniki, pripravljeni za razdeljevanje
v lokalnem okolju, foto Valerija Keršič

V ŠENTGOR-u v Radovljici smo 10. oktobra obeležili svetovni dan duševnega zdravja in leto prostovoljstva, ki ga je razglasila Evropska unija in potekalo pod geslom *Bodi prostovoljec, spreminjaj svet!*. Pripravili smo kulturni program, krajši nagovor za prostovoljce, ki sodelujejo v našem programu psihosocialne rehabilitacije, in jim podelili lectova srca, ki so jih zanje naredili naši uporabniki v okviru sodelovanja v Lectarjevem projektu v Radovljici.

Pridružili smo se ŠENT-ovi vseslovenski akciji *Vsak 3. Slovenec ... preprečimo!* z namenom opozarjati širšo javnost o pomenu duševnega zdravja v družbi ter o vseh posledicah in razsežnostih tega problema.

V Radovljici in okolici so prostovoljci in uporabniki iz ŠENTGOR-a delili zelene pentlje, ki simbolizirajo duševno zdravje in skrb za preventivo. Razdeljevali smo tudi svinčnike z napisi, ki opozarjajo na pereče probleme s področja duševnega zdravja v slovenskem prostoru.

Toplo nas je sprejel župan občine Radovljica Ciril Globočnik. Prav posebno pozornost so nam posvetili dijaki Srednje gostinske in turistične šole Radovljica in naključni mimoidoči.

V prostorih ŠENTGOR-a smo pripravili kulturni program. Jože Andrejaš je zaigral na orglice in predstavil Lectarjev projekt, v okviru katerega so uporabniki ŠENTGOR-a naredili lectova srca, s katerimi smo se prostovoljcem zahvalili za njihovo delo in dragocen prispevek na področju prostovoljnega dela, ki bogati program psihosocialne rehabilitacije. Zahvalili smo se uporabnikom ŠENTGOR-a, med katerimi je veliko prostovoljcev, in zunanjim prostovoljcem.

Marija Zupanc

ENOTA ŠENT'K KRANJ

NA IZLETU NA BELOPEŠKIH JEZERIH

V začetku junija, točneje 2. junija, smo se odpravili na izlet v "neznano". Nihče od nas ni točno vedel, kam. Odrinili smo že ob 8. uri. Vreme je bilo malo žalostno, zato nas je skrbelo, da bo deževalo. Ko smo se vozili po gorenjski magistrali, smo se spraševali, kam se peljemo. Jaz sem dejala, da v Avstrijo, nekateri pa, da v Italijo. Ustavili smo se v Zelencih, kjer smo malicali, popili kavico in se posladkali s sladoledom.

Ko smo zavili proti italijanski meji, nam je bilo jasno, da gremo v tujino. S cariniki nismo imeli opravka. Zapeljali smo se k Belopeškimi jezerom

in začeli s hojo. Tisti, ki slabše hodimo, smo ogledovali cvetje in posedali na klopcah, ostali pa so odšli k spodnjemu jezeru. A kmalu se jih je kar precej vrnilo. Povedali so, da je pot drsna in zelo slaba. Ko so se vrnili najbolj vztrajni, smo se posvetovali, ali gremo še k drugemu jezeru ali ne. Odločili smo se, da se zapeljemo v Planico. Tam smo si ogledali letalnico bratov Gorišek in dejali, da so vsi letalci res junaki Planice. Nato smo se utaborili pri prvi restavraciji in malo počili, končno pa odrinili proti Kranjski Gori. Ta kraj je zelo lep in tudi lepo vzdrževan. Tu smo si ogledali Črno jezero in vsak si je moral nabrati vsaj en poseben kamenček. Tu je pot zelo težka, ker je terasasta. Zato smo nekateri ostali na obali in hranili race.

Ob 13.50 smo se napotili proti domu. V avtobusu je bilo zelo veselo. Nekateri so klepetali, drugi se šalili, jaz pa sem poslušala Fante s Praprotna in trio Lojzeta Slaka.

Ob 15. uri smo bili že v Kranju. Zelo lepo smo se zahvalili prijaznemu šoferju, zahvalo pa dolgujemo tudi donatorju gospodu Hudelji, ki nam je polepšal dan oziroma ves junij.

Potapljaška, foto Dušanka Trbovič

Ivana Treven

Skupinska, foto Dušanka Trbovič

Utrinki s kuharskega tekmovanja,
foto Mario Mezek

RIBA NA OKO PO LOŠKO

Ker pri nas radi dobro kuhamo in jemo, smo se odločili, da običajno kuharsko delavnico popestrimo z nekakšnim tekmovanjem. V duhu televizijske oddaje Riba na oko smo v DC pripravili podobno tekmovanje. Na seznamu tekmovalcev nas je bilo kar deset. Vsak je pripravil svoj meni in tisti dan je bil glavni kuhar, ostali smo bili njegovi pomočniki. Ko smo kosilo pojedli, je sledilo anonimno glasovanje oziroma podajanje ocen glavnemu kuharju. Ob koncu tekmovanja smo razglasili najloškega kuharja in si v Gostilni pr' Starman v Škofji Loki privoščili praznično zaključno kosilo, ki so nam ga prijazno donirali. Vsak udeleženec tekmovanja je prejel tudi ročno izdelano leseno žlico, na kateri je bil vžgan motiv loškega kuharja.

Monika Žust

Šentova prisrčna ekipa, foto Ivan Rob

skupin, da jih naredimo vidne. Zakaj pravzaprav gre? Dobrodelna akcija spodbuja posameznika, da svoja rabljena oblačila preda v ponovno uporabo ter s tem deluje okolju in družbi prijazno, v Manufakturi pa pridobi nekatere ugodnosti. Pridobljena uporabna oblačila smo prodajali na stojnicah pred prodajalno Manufakture, in sicer v Novi Gorici na Bevkovem trgu vsak zadnji, v Šempetru vsak prvi in v Ajdovščini vsak drugi petek v mesecu od 10. do 17. ure.

Tako so posamezniki, ki si ne morejo privoščiti dragih novih oblek, lahko kupili cenejša oblačila, končni izkupiček akcije pa je šel neposredno v roke neprofitne organizacije ŠENT. Poleg tega smo osebam s težavami v duševnem zdravju omogočili, da se vključijo v družbeno življenje, se vpletejo v dogajanje in s svojo lastno aktivnostjo prislužijo denar, za kar so bili tudi nagrajeni. Z akcijo smo povezovali tiste, ki so darovali, in tiste, ki so oblačila potrebovali, ter prispevali k večji meri ekološke in družbene ozaveščenosti. Akcija je potekala od 30. septembra 2011 do 30. junija 2012. Prva promocijska predstavitev akcije je potekala v petek, 16. septembra, na Bevkovem trgu v Novi Gorici. Po tiskovni konferenci se je odvijala prva simbolična predaja obleke župana Mestne občine Nova

Gorica Mateja Arčona. V petek, 30. septembra 2011, pa so se nam v sklopu akcije **Znani obrazi na stojnici Re:generacije** pridružili znani obrazi iz širše Goriške regije. Darovana oblačila so vsak s svojo zgodbo počakala na višek dogodka v maju 2012, ki je bil prepleten v duhu praznovanja 50. obletnice Manufakture, z modno revijo in drugim spektakularnim programom, predvsem pa z dražbo oblačil znanih osebnosti. Medijski pokrovitelji akcije so bili Primorske novice, Radio Robin ter TV Vitel.

Predaja oblačila župana MONG, foto Aleksandra Vončina

ČAS JE ZA RE:GENERACIJO

Že od samega začetka delovanja dnevnega centra Nova Gorica se srečujemo s problematiko socialne izključenosti oseb s težavami v duševnem zdravju, ki se dnevno soočajo z materialno in socialno ogroženostjo, za katero niso in ne morejo biti odgovorne. Zato smo v sodelovanju s trgovskim podjetjem Manufaktura ter ob podpori marketinga Markacija, podjetja Komunala in Mestne občine Nova Gorica pripravili družbeno humanitarno akcijo RE:GENERACIJA, ki nam ponuja odlično priložnost za socialno integracijo marginaliziranih

Margerita Humar

SKUPNO SREČANJE

Dolgo časa smo se menili za skupno srečanje in prišel je dan, ko smo se skupaj z italijanskimi uporabniki in njihovimi mentorji odpravili na skupen izlet. Pot smo začeli v Vipavskem Križu, kjer nam je pater Boštjan razkazal znamenitosti cerkve in opisal njeno zgodovino. Videli smo tudi knjižnico. V samostanu je prebival tudi pater Andrej Božič, ki je bil tudi eksorcist. V knjižnici hranijo tudi primerek piranhe, ki jo je prinesel sam pater Božič iz Amazonije, kjer je dolga leta tudi deloval. Dobro, da je bila piranha mrtva, saj bi lahko drugače koga ugriznila.

Pot smo nadaljevali v Plače, kjer smo si ogledali kip device Marije, ki je duplikat kipa v Lurdu. Ker smo postali lačni, smo se odpravili na kosilo v gostilno Anja v Logu. Tam smo se dolgo zadržali, saj smo imeli veliko jedače in pijače. Meni je bil sestavljen iz kalamarov, pomfrija ter pic. Po kosilu smo pot nadaljevali na Zemono, kjer smo si ogledali Lantierijev dvorec. Pred dvorcem smo naredili skupno sliko in se zmenili, da se v kratkem spet vidimo.

Zmenili smo se, da bo naš naslednji skupni izlet v Akvilejo. Tudi to srečanje nestrpno pričakujemo.

Jožko Likar

Skupno srečanje, foto Andrea Bellavite

ENOTA DNEVNI CENTER ZA UPORABNIKE PREPOVEDANIH DROG

Razposajenci iz DC za uporabnike prepovedanih drog, foto samosprožilec s pomočjo Luke Mraka

DNEVNI CENTER ZA UPORABNIKE PREPOVEDANIH DROG NOVA GORICA NA DEBELEM RTIČU

6. in 7. september sta bila za obiskovalce in delavce dnevnega centra nekoliko drugačna. Namreč potekala je misija: morje. Uporabniki ter delavci v dnevnem centru smo skupaj odšli na dvodnevni izlet na morje, natančneje na Debeli rtič.

Bili smo dokaj pisana družčina – razpon v starosti je bil kar 41 let; najmlajša je štela 8, najstarejši pa 49 let. Zjutraj smo se odpravili s kombijem in enim avtom ter bili okoli poldneva že nastanjeni v hotelu, od koder smo se potem hitro odpravili na plažo in zaplavali v morju. Za hrano smo poskrbeli že dan pred odhodom, saj v hotelu nismo imeli možnosti priprave hrane. Zvečer pa smo si privoščili druženje ob ognju in čevapčičih v bližini morja, pod zvezdnatim nebom. Ker smo imeli s seboj kar nekaj iznajdljivih, močnih rok, smo ustvarili na plaži prav poseben kotiček z dvema ognjiščema – eno za pečenje mesa, drugo pa za svetlobo in prijetnejše vzdušje. Večer je potekal sproščeno, z veliko humorja in celo nekaj pevskimi vložki za popestritev. Naslednji dan pa smo si še enkrat privoščili morje ter sončenje. Lahko bi rekli, da je bil v tistem trenutku smisel življenja predvsem ležanje na plaži z možgani na off, samo čivave nismo imeli na straži. Pa vendar smo se imeli super. Pred odhodom smo izpeljali še igro "sex, drugs and rock'n'roll", pri kateri smo tekmovali v znanju o drogah, varni spolnosti ter zaščiti pred spolno prenosljivimi boleznimi in splošni izobrazbi o slavni osebah, ki so bili znani tudi po tem, da so živeli boemsko življenje. Igra je bila zelo zabavna, poleg tega pa je poskrbela, da smo tudi ponovili znanje o teh temah in se celo kaj naučili.

Vsi smo bili zelo zadovoljni z izpeljavo projekta, tako uporabniki kot ekipa dnevnega centra, saj je šlo za prvi dvodnevni projekt. Led je prebit, torej, ni dvoma, da bo še kdaj izpeljan podoben dvodneven izlet.

Ana Kralj, študentka na praksi

DAN NA SNEGU

Kljub pomanjkanju snega to sezono smo dočakali "naš četrtek", 10. marca 2011, ko smo se spravili v kombi in se odpeljali dogodivščinam naproti.

V prtljažnik smo nabasali sanke, smuči, palice in kup dobre volje. Če ste bili tisti dan na Starem vrhu, ste nas mogoče videli, kako se smejimo, sankamo, smučamo, skratka ZABAVAMO. S seboj smo vzeli topel čaj in sendviče ter se na snegu pogostili. Tudi vreme nam je bilo zelo naklonjeno, saj je nad nami sijal sonček in nas grel; našemu sneženemu možu/volku, ki smo ga poimenovali Vučko, pa to ni bilo ravno všeč. Saj si lahko mislite, zakaj.

Na poti nazaj smo od prijetne utrujenosti v kombiju zaspali – razen voznika, seveda. :)

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo našemu donatorju, Mobitelu, ki nam je ta izlet omogočil.

Branka Aleksić

Pravi in nepravi snežaki, foto Jure Černek

ENOTA POSTOJNA

IZLET NA GRAD SNEŽNIK

V poletnih mesecih je bil z Narodnim muzejem Slovenije sklenjen dogovor, na podlagi katerega je Šentovcem omogočen brezplačen ogled gradu Snežnik. In tako smo se iz ŠENT-a Postojna v petek, 21. oktobra 2011, odpravili na izlet.

Odpeljali smo se okrog pol desetih dopoldan in tja prispeli malo čez deseto uro. Tam nas je čakala vodička in tudi naši kolegi iz ŠENT-a Kočevje. Skupaj smo si ogledali grajske prostore in pohištvo, ki je bilo zelo staro. Kot je vodička omenila, je staro od 400 do 500 let, ampak meni je bilo videti, kot bi bilo staro 20 let, saj je tako zelo ohranjeno.

Ogledali smo si tudi okolico gradu. Potem smo se s kombijem odpeljali proti Cerkniškemu jezeru. Videli smo, do kam sega jezero, kadar je polno vode. Takrat zalije tudi cesto, tako da ni več prevozna.

Potem smo se odpeljali proti Cerknici, kjer smo si ogledali izdelke naše delovne inštruktorice Mihaele Klančar, ki jih sama skupaj s svojim možem in s pridnimi rokami izdeluje. Izdelki so res čudoviti, tako da če bi imela polno denarja, bi vse te izdelke kar kupila in bi jih imela doma, ampak na žalost to ni možno. Tako da vam nikoli ne bo žal, če boste galerijo Urh v Cerknici tudi sami obiskali. Tako se boste tudi sami lahko prepričali, da so ti izdelki iz gline res prečudoviti. Prepričana sem, da vas bo zamikalo, da bi tudi sami kaj kupili.

Prisrčna zahvala gre tudi našim kolegom iz Nove Gorice, ki so nam prijazno odstopili kombi, da je bil ta izlet res narejen, kot je treba.

Najlepša zahvala gre tudi naši voznici Anamariji Samec, ki nas je srečno pripeljala v obe smeri. Pa tudi vreme nam je bilo zelo naklonjeno, ker dan prej je bilo res obupno. Bilo je res lepo in čudovito.

Hvala Narodnemu muzeju Slovenije, s pomočjo katerega smo preživeli čudovit dan.

Mojca Studnička

Skupna fotografija Šent Postojna in šent Kočevje, foto Zvonka Klobučar

KREATIVNE DELAVNICE ZA OTROKE V OKVIRU FESTIVALA LENT

V času od 27. junija do 1. julija je Šentlent sodeloval na festivalu Lent, in sicer natančneje na ART KAMPU. Gre za prireditve, ki se vsako leto dogajajo v času festivala Lent in so namenjene različnim ustvarjalnim delavnicam za otroke kot tudi za odrasle.

Letošnji ART KAMP se je izvajal v mestnem parku Maribor, kjer smo tudi Šentlentovci izvajali svojo delavnico izdelave zapestnic in ogrlic iz obeskov različnih materialov. Obeske so predhodno naredili oziroma pripravili v kreativni delavnici in v programu socialna vključenost. Otroci so jih povlekli iz pripravljenih škatlic in vedno znova bili presenečeni in navdušeni nad različnimi oblikami, barvami in materiali obeskov. Prav pri tem segmentu presenečenosti, kakšen obesek bodo izvlekli in ga potem uporabili pri izdelku, smo potegnili vzporednico s stigmo in skušali otrokom povedati oziroma prikazati, da so lahko tudi stvari, obeski, ljudje ..., ki imajo izkušnjo v duševni bolezni, prav tako zanimivi in da lahko iz različnih obeskov nastane prav čudovita ogrlica ali zapestnica.

V okviru festivala Lent smo imeli tudi informacijsko-prodajno stojnico.

Tadeja Kapun

Izdelava ogrlic in zapestnic, foto Tadeja Kapun

FOTOGRAFSKA DELAVNICA

V petek, 18. februarja 2011, smo v ŠENT-u Celeia imeli fotografsko delavnico. Idejo je dobila Ivica, ko je za tovrstno delavnico izvedla na zdravljenju v kliniki Ljubljana.

V delavnici smo sodelovali: Meri, Jožica, Matej, Sandi, Roman, Ivica in Blaž.

Najprej nam je Jure Kravanja razložil osnove fotografiranja in rekel, da smo čisto vsi nadarjeni za fotografijo, da se lahko čisto vsi naučimo slikati in narediti dobre fotografije.

Nato smo odšli proti parku in sproti fotografirali ljudi, zgradbe in živali.

Bili smo navdušeni nad tem, kaj vse lahko ujamemo v fotoaparate: mimoidoče, čustva, pokrajino, naravo, zgradbe ... in da vsak fotografira drugače, da vsak vidi svet drugače.

Na koncu smo si naše fotografije ogledali na računalniku. Vsak je spoznal, da se v njem skrivajo skrite fotografske sposobnosti. Fotografije so osnutki našega življenja, spomini, ki nam ostanejo.

Udeleženci na fotografski delavnici, foto Meri Draksler

Meri Draksler

PUSTOVANJE

Dne 8. marca, smo imeli pustovanje v DC Novo mesto.

Tega so popestrili, našemljeni v maske, Nene, Amadea in Dejan, naši mentorji in svetovalka, ki skrbijo za dobro voljo in za vse drugo v našem DC. Nene nam je spekla okusne miške, pri tem smo ji pomagali tudi mi. Naša svetovalka Ana nam je prikazala na diaprojekciji kurentovanje in pustovanje ter najlepši del parade Novega mesta različnih mask, ki jo je organiziral naš prijatelj in obiskovalec Sokolskega doma s svojo voljo in trudom ob pomoči svoje ekipe na Glavnem trgu. Prišli so tudi k nam v DC na obisk. Pristrčna hvala vsem, da smo se imeli zelo lepo in da smo uživali v pustnih maskah.

Zvonko

Tako smo pustovali, foto Nene Borčilo

ENOTA KOČEVJE

Šentovi aktivci , foto Andreja Erjavec

ČISTILNA AKCIJA

V četrtek, 14. aprila 2011, je v občini Kočevje potekala čistilna akcija. Odločili smo se, da se pridružimo in poskrbimo za lepši izgled naših gozdov tudi letos. V ŠENT-u se nas je zbralo nekaj kandidatov. Pred štartom smo si razdelili naloge, dobili navodila o ločevanju odpadkov in se odpravili polni dobre volje v čistilno akcijo. Pridno smo začeli pobirati smeti od Turjaške ulice čez Marof in gozd proti Podgorski ulici. Zbrali smo osem vreč smeti. K sodelovanju nas je povabila naša dolgoletna prostovoljka Tina Kotnik, članica Prostovoljnega gasilskega društva Dolga vas. Vedno radi sodelujemo in tudi v bodoče se bomo udeležili podobnih akcij za bolj čisto okolje.

Tatjana Romih in Darja Križanič

Prečesati je treba vse – tudi travo, foto Andreja Erjavec

Notranjost Središča, foto Ana Grašinar

zanesla v te kraje ob reki Kolpi, pa še prijazno povabilo. Obiščite nas in nam s svojim obiskom popestrite naš in vaš vsakdan. Nahajamo se na naslovu Naselje Borisa Kidriča 9, Metlika. Vsi prijazno dobrodošli. Ob tej priložnosti pa bi se rada zahvalila tudi vsem donatorjem, ki so prispevali, da je danes prostor takšen, kot je. Ni jih malo in prav vsak šteje. Nekateri so prispevali pisarniško pohištvo, drugi so v prostoru opravili različna dela, spet tretji so bili pri vsej zadevi močna čustvena in moralna opora. Prav vsem in vsakemu posebej iskrena HVALA.

ŠENT TUDI V METLIKI

Kitajski pregovor pravi: *"Potovanje, dolgo tisoče kilometrov, se začne z enim samim korakom."* In res je tako. Korak za korakom in uspelo nam je. Govorim namreč o ŠENT-u, ki je pričel z delovanjem tudi v Beli krajini, natančneje v Metliki. Uradno se imenuje Središče za psihosocialno rehabilitacijo Metlika, v njem pa se dnevno izvaja štiriurni program.

Nahajamo se v prijetnem belokranjskem okolju, v prijaznem in lepo urejenem prostoru. Za vse tiste, ki vas bo pot kdaj

Ana Grašinar

CDZS KOROŠKO-ŠALEŠKA REGIJA

ENOTA DNEVNI CENTER ZA ZMANJŠEVANJE ŠKODE ZARADI DROG VELENJE

PREDSTAVITEV DRUŠTEV, KLUBOV TER IZOBRAŽEVALNIH INSTITUCIJ V VELENJU

Na Titovem trgu v Velenju je v soboto, 17. septembra 2011, med 8. in 12. uro potekala predstavitev društev, klubov in izobraževalnih institucij s področja Velenja.

Dogodek je organizirala Mestna občina Velenje. Na prireditvi smo sodelovali društva, zavodi in ustanove, ki smo svojo dejavnost predstavili na predstavitvenih stojnicah.

Namen dogodka je bil prispevati k večji prepoznavnosti nevladnih organizacij, promociji naših dejavnost in predvsem ponuditi priložnost, da se tesneje povežemo med seboj.

Lahko zapišem, da smo ŠENT-ov dnevni center za zmanjševanje škode zaradi drog Velenje predstavili na zanimiv in atraktiven način, saj si je stojnico ogledalo precej ljudi, predvsem mladih, ki so obenem dobili tudi koristne informacije o ostalih programih, ki jih izvajamo v ŠENT-u.

Fanika Lončar

Predstavitev društev, klubov ter izobraževalnih institucij v Velenju , foto Fanika Lončar

ENOTA DNEVNI CENTER RADLJE OB DRAVI

DNEVNI CENTER RADLJE OB DRAVI

Na dan duševnega zdravja smo narezali pentlje in poštar nam je prinesel zloženko ŠENT-a, ki sva jih z Darkom šla delit v center in ogovarjat ljudi. Prvo zloženko sem dal sosedi iz bloka, ki sem jo srečal na trgu. Hotela mi jo je plačati, pa sem humanitarno to ponudbo zavrnil. Zloženske sva delila tudi po frizerskih lokalih in drugod. Dal sem jo celo lepo oblečeni dami v srednjih letih, ko je čakala na avto-bus. Ostale zloženske sva z Darkom razdelila pred pošto v Radljah in pred banko.

Zelo dobro je, da psihičnega pritiska ne skrivaš vase, ampak se pravi čas zaupaš nekemu, da te ne popelje še globlje. Imam to izkušnjo in ne silim ter se ne vpletam v kakšne igrice, pitje alkohola in podobno.

Vasilij Dietner

STANOVANJSKE SKUPINE ŠENT

SKUPNI IZLET V POSTOJNSKO JAMO

Stanovanjske skupine ŠENT-a iz Ljubljane, Celja, Kopra in Tolmina smo izmed štirih možnih izletov izbrale slovenski in svetovni biser Postojnsko jamo.

V sončnem dopoldnevu smo se vsi srečali pred vhodom v prelesto jamo. Nekateri smo se že poznali, z nekaterimi pa smo se srečali prvič. Dobro razpoloženje nas je povežalo in brez vsakega strahu smo se z vlakcem podali v temne in čarobne globine.

Postojnska jama je ena najlepših in najbolj obiskanih turističnih znamenitosti v svetu in Evropi. Jama je v dveh milijonih letih ustvarila ponikalnica reka Pivka, pomagale pa so ji kapljice, ki so neumorno pronicale skozi strop, odlagale apnenec in v večni temi ustvarjale čudovite umetnine. Čeprav so jamarji in strokovnjaki odkrili že več kot 20 kilometrov zakapanih rovov, galerij in dvoran, si obiskovalci lahko ogledajo samo 5,3 kilometre jame.

Že z vlakca smo strmeli v čudovite dvorane, ki so ena za drugo izginjale v komaj prehodnih rovih. Najlepši del jame smo prehodili. Niso nas motile padajoče kapljice, prav tako ne hlad, saj je temperatura v podzemlju vedno od 8 do 10 °C. Prevezli so nas kapniki, ki se v vseh oblikah spuščajo s stropa ali rastejo s tal, se združujejo v stebre, oblikujejo se zavese in mala jezerca. Mati narava je ustvarila čudovite skulpture, ki so v soju luči skrivnostne in na trenutke prav srhljive.

Vodička, ki nas je vodila skozi jamo, nam je obrazložila tudi, da v postojnsko-planinskem svetu živi preko 130 vrst živali, od tega je 84 pravih jamskih vrst, kar je svetovni rekord. Najznamenitejša je človeška ribica. Gre za endemično žival, značilno za slovenski Kras. Je prilagojena za življenje pod zemljo, diha s škrgami in pljuči in je popolnoma bele barve. Hrani se lahko samo desetkrat v sto letih. V zadnjem delu poti smo se ustavili v akustični koncertni dvorani, kjer nas je pevski zbor počastil z nastopom. Le misel na dobro kosilo nas je pregnalo do vlakca, ki nas je zadovoljne odpeljal do izhoda. Še zadnji pozdrav reki Pivki in znašli smo se v bleščavi sonca.

Sledila je še gasilska fotografija, ki nas bo spominjala na prijetno druženje.

Odpeljali smo se še do prijazne gostilne, kjer so nas obilno postregli. Pogovarjali smo se o vsakdanjih stvareh, tudi kakšna težava se je našla vmes. Toda ob misli, da imaš toliko prijateljev okrog sebe, so vsi problemi manjši in lažji. Če si jih bomo zaupali med seboj in jih skupaj nosili, nam bo v življenju lepo. Nasvidenje še kdaj!

Gasilska. Foto Ana Ivanišević Valetič

SVET UPORABNIKOV

ZA NAS

Predstavniki Sveta uporabnikov ŠENT-a smo bili v letu 2011 zelo aktivni na področju uvajanja skupnostne psihiatrije. Glas uporabnikov se na tem področju premalo sliši in premalo se upošteva naše želje in potrebe.

V ta namen smo intenzivno sodelovali z doc. dr. Vesno Švab, ki je za nas edina kompetentna oseba za vzpostavitev delovanja skupnostne psihiatrije v Sloveniji. Na posvetu o nadgradnji zdravstvenega varstva v Sloveniji, ki sta ga pripravila Svet pacientov Univerzitetno kliničnega centra Ljubljana (UKCL) in Ministrstvo za zdravje (MZ) smo se javno obrnili na tedanjega ministra za zdravje dr. Dorijana Marušiča. Javno smo mu podali zahtevo za vzpostavitev storitve skupnostna psihiatrija, seveda z utemeljitvijo nujnosti vzpostavitve ter navedbo prednosti pred bolnišničnim zdravljenjem.

O zagovorništvu in deinstitucionalizaciji smo razpravljali tudi s predstavniki mednarodne mreže uporabnikov ENUSP, s katerimi smo se srečali tudi na seminarju Evropske organizacije za duševno zdravje (MHE) v Bruslju, kjer smo govorili o krepitvi glasu uporabnikov. Skupaj smo ugotovili, da čeprav se nekatere vlade hvalijo, koliko so na tem področju naredile, uporabniki še vedno čutimo nezadovoljstvo, ker vidimo, da je večinoma vse to le podoba za medije, ne pa dejansko stanje v psihiatriji.

Andreja Štepec

Na dnevih zdravja v Bosni, foto neznan

FORUM SVOJCEV

KREATIVNA DELAVNICA V ENOTI ŠENTGOR RADOVLJICA

V začetku januarja 2011 smo bili starši prijazno povabljeni na kreativno delavnico v enoto ŠENTGOR Radovljica, da skupaj z našimi otroki obeležimo zaključek uspešnega sodelovanja in da bi skupaj s članico Danico Dobnik (glina) in zunanjo sodelavko Darjo Zupanc (vizitke) ustvarjali.

Iz materiala, ki ga ponavadi uporabljamo za kuhanje: riž, sezam, rdeča paprika, bučno seme, poper in še veliko drugega, smo skupaj z našimi otroki ustvarili čudovite vizitke. Prav vse so nekaj posebnega. Najprej smo na papir narisali skico prazničnega motiva, jo prenesli na vizitko, nato pa na vizitko nalepili prej navedeni material. S tem načinom izdelovanja vizitk sem se srečala prvič in mi je bil zelo všeč. Tako smo se poglobili, da je prav škoda, da je zmanjkalo časa za ustvarjanje z glino.

Zaposleni, člani in uporabniki ŠENT-a so za nas pripravili tudi razstavo izdelkov, ki so nastali v kreativnih delavnicah med celim letom in so plod dela naših umetnikov. To so čudovite unikatne umetnine. Razstavljene izdelke je bilo mogoče tudi kupiti.

Po kreativni delavnici so zaposlene ŠENT-ove sodelavke Marija Zupanc in Anela Halilović Kerić predstavile delovanje ŠENT-a, programe zaposlovanja, rehabilitacije in socialne vključenosti.

Zelo mi je bil všeč ta način spoznavanja zaposlenih, uporabnikov in delovanja ŠENT-a.

Irena Bizjak

DRUGE PRAVNE OSEBE

ZAVOD PREMIKI

NAGRADA ZDRUŽENIH NARODOV ZA INOVATIVNOST V TURIZMU

Svetovna turistična organizacija pri Združenih narodih (UNWTO) je podelila ŠENT-u nagrado za inovativnost v turizmu za nevladne organizacije v letu 2011.

Projekti s področja Turizem za vse, ki jih v ŠENT-u razvijamo in izvajamo od leta 2006 ter so pripeljali do ustanovitve socialnega podjetja in zavoda Premiki, je strokovna žirija organizacije ocenila za primer inovativnosti v turizmu. Nagrade smo se razveselili in smo ponosni nanjo, saj to pomeni, da smo se z našimi idejami in izvedenimi projekti začeli vključevati v gospodarstvo, katerega pomemben del predstavlja tudi turizem.

Nagrado smo prevzeli na letnem kongresu UNWTO v Villamuri na Portugalskem. S ponosom smo poslušali utemeljitev in pohvalo za svoje delo. V formalnih in neformalnih pogovorih z generalnim sekretarjem UNWTO, vidnimi predstavniki te organizacije ter uglednimi strokovnjaki z vsega sveta smo vedno znova ugotavljali, da je bila naša usmeritev pravilna in da moramo vztrajati na začrtani poti.

Turistična agencija Premiki www.premiki.com, ki je plod razvoja te inovativne ideje, že kaže prve rezultate. Zavedamo se, da je pred nami še trnova pot, vendar smo pripravljeni na izzive.

Nagrada združenih narodov, foto neznan

"ZNAM, ZMOREM, HOČEM, potrebujem le priložnost, da se izkažem."

Osebe s težavami v duševnem zdravju imajo velikokrat otežen dostop do trga dela. Velikokrat so ravno predsodki tisti, ki predstavljajo veliko oviro pri iskanju službe. Prav zato smo se Šentprimovke odločile, da letos dan duševnega zdravja obeležimo malo drugače.

Tako je zaživel projekt *Delajmo skupaj*, v okviru katerega smo v petek, 14. oktobra 2011, skupaj z našimi rehabilitanti v Kopru "prevzeli" Figa rock bar. Namen je bil jasen: dokazati, da osebe s težavami v duševnem zdravju znajo, zmorejo in želijo delati. Dan je potekal v duhu informiranja, destigmatizacije, bučne glasbe in vestnih natakarejev, ki so vneto opravljali svoje delo. Še enkrat bi se želeli zahvaliti vsem, ki ste omogočili, da je bil naš projekt uspešno izveden, in predvsem, da je dosegel svoj cilj, saj je opozoril, da predsodki na področju zaposlovanja oseb s težavami v duševnem zdravju še vedno obstajajo in da se jim Šentprimovke, naši rehabilitanti ter delodajalci, ki z nami sodelujejo, z močno vnemo upiramo.

Kot je povedal Andrej Vegelj: "Delo v baru mi je pomenilo zanimivo izkušnjo, ker sem to delal prvič. Všeč mi je bilo medsebojno sodelovanje, ker rad delam tudi v skupini. Ob tem delu sem spoznal, da mi delo natakarja dolgoročno ne bi ustrezalo, se pa vidim v 'sociali', v pomoči ljudem, ki potrebujejo različno obliko pomoči.

Delo mi pomeni zelo veliko, čeprav ne morem delati osem ur. Mi pa tisti čas, ko lahko delam, osmisli dan, da se na splošno počutim bolje. Bolj se cenim in na življenje gledam bolj pozitivno. Zavedam se dejstva, da si bom samo z delom in višjim dohodkom lahko zagotovil samostojno in boljše življenje. Menim, da bi vsi ljudje morali imeti možnost dobiti delo za toliko ur, kolikor zmorejo delati."

Ksenija Bratuš Albreht

Seveda znam, foto Zlatko Mubaremovič

Šentprimovke, foto Zlatko Mubaremovič

V Dobroviti plus, d. o. o., smo v letu 2011 izvajali vse obstoječe dejavnosti:

- urejanje in vzdrževanje zelenih površin in vrtov,
- čiščenje poslovnih in stanovanjskih prostorov ter hišniško-vzdrževalna dela,
- kooperantska dela: sestavljanje izdelkov,
- administrativna dela: pomoč v administraciji in tajniška dela,
- razvoj programov zaposlovanja invalidov in dolgotrajno brezposelnih: programi javnih del, program *Zaposli.me*, usposabljanje na delu, zaposlitvena rehabilitacija.

“Gasilska”, foto neznan

Na vseh tržnih dejavnostih je bilo zaradi gospodarske krize potrebno veliko dogovarjanja z naročniki glede nižanja cen naših storitev, pridobitev novih poslov na javnih razpisih pa je spremljala huda konkurenca.

V letu 2011 smo uspešno sodelovali z večimi koncesionari zaposlitvene rehabilitacije tako na strokovnem področju v smislu izobraževanj kot tudi konkretno, z vključevanjem oseb v zaposlitveni reha-

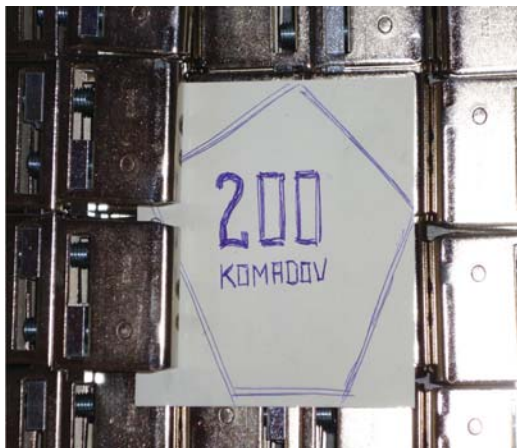
bilitaciji v prav vse dejavnosti, ki jih na Dobroviti izvajamo. Za nekatere, konkretno za 6 oseb, se je rehabilitacija uspešno zaključila z zaposlitvijo pri nas.

Manj prijeten dogodek leta 2011 je bila izguba najemne pogodbe z dotedanjim najemodajalcem, kar nas je močno aktiviralo v iskanje primerne lokacije za vse naše programe, s tem pa tudi v iskanje sredstev za možnost nakupa lastnih prostorov, kar se je v začetku zdelo bolj "misija nemogoče" kot realnost. S trdim delom in s prijavo projekta na Slovenski podjetniški sklad za pridobitev ugodnega kredita nam je nakup prostorov uspel v začetku leta 2012, česar smo zelo veseli.

Eden bolj prijetnih dogodkov leta 2011 je bil uspešno izbran in izveden projekt vseživljenjskega učenja *Leonardo Da Vinci – razvoj socialnega podjetništva za zaposlovanje ranljivih skupin s težavami socialnega vključevanja na trgu dela in zaposlovanja*. Osrednji dogodek podjetja je bilo enot-edensko strokovno usposabljanje v severni Italiji z ogledom dobrih praks.

Igor Pavel, direktor

ZAPOSLOTIVNI CENTER DOBROŠIN, D. O. O.

Naši polizdelki, foto neznan

V zaposlitvenem centru Dobrošin smo takoj v začetku leta 2011 uspešno sklenili poslovno pogodbo z večjim naročnikom, kar nam je, po začetnih preglavicah zaradi selitve s posestva Razori v letu 2010, omogočilo zažigon nove dejavnosti – sestavljanje polizdelkov iz plastičnih mas. Gre za polizdelke, ki so sestavni deli predvsem kuhinjskih in kozmetičnih aparatov (sestavni deli za depilatorje, avtomati za kavo ipd.).

Delo v delavnici je vseskozi potekalo nemoteno, naročnik s svojimi naročili pa je zagotavljal, da nam v delavnici ni bilo dolgčas. Predvsem spomladi so bila naročila obsežna, vendar smo izdelke dostavljali pravočasno, tudi ob kadrovske in prostorske podpore Dobrovite, ki nam pomaga od samega začetka preselitve. V samo dejavnost sestavljanja smo s sodelovanjem izvajalcev

zaposlitvene rehabilitacije vključevali tudi rehabilitante, ki so pri nas pridobivali nove delovne izkušnje in delovne navade.

Kljub novi dejavnosti in pridobitvi večjega naročnika si želimo razvoja in še več dela, tudi na drugih področjih, v kar bomo usmerili energijo v prihodnosti.

Najprijetnejši dogodek leta: piknik v juniju :). Lepo smo se imeli!

Polona Štefanič, direktorica

Utrinek s piknika, foto neznan

Zaposlitveni center ŠENTPLAVŽ je 19. 12. 2011 zabeležil peto leto svojega obstoja. Skupno število redno zaposlenih v delovnem razmerju na dan 31. 12. 2011 je 9 oseb, od tega je 7 invalidnih oseb na zaščiteneh delovnih mestih, zaposlenih za poln delovni čas, 1 delovna inštruktorica s pridobljeno 3. kategorijo invalidnosti, zaposlena za polovični delovni čas, in 1 zunanja izvajalka po potrebi centra.

Finančna analiza v letu 2011 je pokazala pozitivno poslovanje Zaposlitvenega centra ŠENTPLAVŽ, saj je bil ustvarjen presežek prihodkov nad odhodki.

Zaposlitveni center ŠENTPLAVŽ je bil v letu 2011 v poslovnem sodelovanju z naslednjimi poslovnimi partnerji za nadomestno izpolnitev kvote:

- 1.) Technoplast, d. o. o., Blejska Dobrava
- 2.) Saxonía Franke, d. o. o., Tržič
- 3.) Eko Rpm, d. o. o., Lesce
- 4.) Iiskra Mehanizmi, d. o. o., Lipnica
- 5.) Senčila Bled, d. o. o.

Pridno delamo. Foto Klavdija Šumrada

Zaposlitveni center ŠENTPLAVŽ se je tudi umetniško promoviral v decembru 2011 na Miklavževem sejmu v Radovljici s prodajo glinenih izdelkov in slikanic ter z objavljanim člankov v glasilu Šent.

Na področju razpisov je Zaposlitveni center ŠENTPLAVŽ uspel v projektu *Leonardo da Vinci – Mobility Vetpro*, pri katerem je sodeloval z dvema udeležencema strokovnega obiska v Italiji 27. 11. 2011-3. 12. 2011. K razvoju projekta je zaposlitveni center prispeval z vsemi potrebnimi materialnimi in človeškimi viri, potrebnimi za njegovo uspešno izvedbo.

Načrti za prihodnje leto Zaposlitvenega centra ŠENTPLAVŽ so vezani predvsem na pridobivanje novih poslov in ustvarjanje lastne dejavnosti.

Še naprej ostaja prioriteto iskanje in pridobitev novih poslovnih partnerjev za poslovno sodelovanje za nadomestno izpolnitev kvote ali za kooperantska dela, saj bomo le na ta način lahko ustvarjali prihodke in s tem nova zaščitena delovna mesta za zaposlitev ranljive populacije ljudi.

Vzporedno s tem pa želimo v letu 2012 udejaniti idejo za zagon lastne dejavnosti, s katero bi bilo mogoče preživeti in pokrivati tudi plače zaposlenih v zaposlitvenem centru. Institucionalne spremembe v Sloveniji nas silijo k novim načinom delovanja s poudarkom na socialnem podjetništvu. S problemi preoblikovanja in prilagoditve se bo v letu 2012 soočal tudi zaposlitveni center ŠENTPLAVŽ. Trenutna ideja, ki nas navdušuje, je ponudba nekaterih zdravih obrokov odjemalcem, pri čemer bi se sprva osredotočili na gotove tople obroke, ki zadostijo pogoju uravnoveženega načina prehranjevanja. Na dolgi rok bi asortiman ponudbe še razširili in dodajali vedno nove stvari (npr. vitaminske napitke, posebne specialitete ...).

Zato bo v letu 2012 cilj zaposlitvenega centra priprava poslovnega načrta za naslednje obdobje do leta 2015 ter priprava razpisne dokumentacije z možnostjo črpanja evropskih nepovratnih sredstev za lastno dejavnost.

Klavdija Šumrada, direktorica

ZAPOSLOTIVNI CENTER ZAVOD DLAN

USPOSABLJANJE NA KONKRETNEM DELOVNEM MESTU IN DRUGI PROGRAMI

Zaposlitveni center Zavod DLAN, je pričel svoj delovni pohod leta 2007 in prvenstveno zagotavlja delovna mesta invalidom na zaščitnih delovnih mestih. Zavod skrbi za njihovo usposabljanje, socialno vključenost, in jim nudi potrebno strokovno pomoč.

S funkcijo zaposlovanja je zaposlitveni center v letu 2011 omogočal zaščitno zaposlitev petim invalidom, ki se glede na svojo invalidnost in preostalo delovno zmožnost ter glede na zdravstveno stanje, ne morejo zaposlovati niti v rednih, niti v invalidskih podjetjih.

V prvi vrsti naš zavod na ravni posameznika rešuje invalidsko problematiko družbenega pomena, ko omogoča invalidom usposabljanje in zaposlitev, s tem pa tudi večjo možnost vključevanja v normalno okolje. Hkrati pa je dejavnost zaposlitvenega centra organizirana na podjetniških principih in po tržnih zakonitostih. Socialna funkcija Zavoda DLAN je izvedena skozi neprofitno naravnost zaposlitvenega centra, saj se celotni presežek prihodkov nad odhodki namenja za delovanje in razvijanje dejavnosti, izboljšanje delovnih pogojev ter ustvarjanje novih zaščitnih delovnih mest.

V Zavodu omogočamo, tudi usposabljanje vključenim v različne rehabilitacijske programe. Tako je naš zaposlitveni center v letu 2011 nudil invalidom usposabljanje na konkretnem delovnem mestu kot tudi pomoč pri iskanju zaposlitve pod posebnimi ali splošnimi pogoji v samem centru, drugih invalidskih podjetjih ali v realnih delovnih okoljih.

Dejavnosti, ki smo jih, in jih še vedno izvajamo so knjigovezniška dejavnost (obnova knjig, vezave, izdelava diplomskih map, izdelava škatel), izdelava izdelkov slovenske obrti (list Stare trte) in druge storitve (priprava za vnos v računalnik in druga kooperantska dela).

Trije segmenti našega delovanja so odgovor na delovne in osebne zmožnosti vključenih in zahteve trga. Vsak od vključenih je sposoben uspešno delovati vsaj v dveh poslovnih segmentih. Raznovrstnost enostavnih del, kot tudi dela z višjo zahtevnostjo (ta dela so sposobni opravljati samo v časovno limitiranih oknih in ob večjem angažmaju strokovnih sodelavcev), so garant za osebno in socialno afirmacijo vključenih. V vsakem izmed poslovnih segmentov smo zmogli opraviti dogovorjen obseg dela, kar utrjuje obstoječa zaščitna delovna mesta. Delovna območja so individualizirana (tehnološko prilagojena in fazno razčlenjena) skladno z zmožnostmi vključenih invalidov.

V Zavodu DLAN se zavedamo, da je trenutno realno razmišljati v danih okvirih. Temeljno poslanstvo našega Zavoda ostaja ustvarjanje pogojev za dolgoročno zaposlovanje invalidov v zaščitni zaposlitvi. Ustvarjanje mreže sodelavcev iz različnih dejavnosti in odpiranje navzven je to, kar nam bo pomagalo preživeti. Širitev programa pa bi nudila zaposlitvenemu centru tudi večjo poslovno stabilnost in fleksibilnost.

Ana Težak Žmavc, direktorica

DELOVANJE ZAPOSLOTIVNEGA CENTRA V LETU 2011

Delo na terenu, foto Peter Svetina

Karso, zaposlitveni center, d. o. o., je v letu 2011 deloval na več področjih in je posloval uspešno. Programi oziroma storitve so bile v večini vezane na tako imenovano komunalno dejavnost. Z uspešnim poslovanjem se je položaj podjetja v lokalnem okolju in širše še krepil.

Poleg ustaljenih partnerjev smo pridobili nekaj novih naročnikov, ki pa nimajo večjega vpliva na prihodek, pomenijo pa pomemben vstop v lokalno okolje in prepoznavanje podjetja v njem. Tako smo začeli uspešno delovanje z oskrbniki večjega dela stanovanjskih blokov v Pivki in Postojni, podjetjem Stanovanjska, d. o. o., iz Postojne, zasebnimi naročniki ter nekaterimi vaškimi skupnostmi v občinah Pivka, Divača in Postojna. Poleg temeljnih usmeritev podjetja, ki s svojimi storitvami konkurenčno nastopa na trgu, tako

kakovostno kot cenovno, smo večji poudarek namenili promociji socialne ekonomije ter vlogi zaposlovanja invalidnih oseb v tem segmentu.

V občini Pivka smo se uveljavili tudi s sodelovanjem pri pripravi prireditev in tako sodelovali z lokalnimi društvi in organizacijami in bili v celoti vpeti v družbeno dogajanje. S svojim delovanjem smo dokazovali družbeno odgovornost do lokalnega okolja.

Dela in storitve so lažje narave, tako da so zaposleni v zaposlitvenem centru le-te sposobni izvajati.

Poleg osnovne dejavnosti, zaposlovanja invalidov na zaščiteneh delovnih mestih, se v podjetju zavedamo širše družbene odgovornosti in posebnega pomena, ki ga ima zaposlitveni center, saj nastopa tudi kot aktiven soustvarjalec socialne politike v skupnosti.

Pomembna dejavnost, ki jo je prepoznala lokalna skupnost, je tudi svetovanje na področju načrtovanja in izvajanja socialnovarstvenih storitev, ki pa je še v povojih in jo bomo v naslednjih letih intenzivirali.

Podjetje je sodelovalo pri uveljavljanju ŠENT-ove mreže v Notranjski regiji ter pri pridobivanju prostorov ter prepoznavanju potrebe po ŠENT-ovih programih v regiji. Sodelovali smo na predstavitvenem srečanju v Postojni, kjer smo predstavili program zaposlovanja invalidnih oseb v mreži ŠENT-a. Sodelovali smo na predstavitvi ŠENT-ove mreže na srečanju Združenja občin Slovenije v Slovenski Bistrici ter ostalih predstavitvah in srečanjih ŠENT-ovih pravnih oseb.

Skupaj z ostalimi pravnimi osebami ŠENT-a smo pripravili informativno brošuro *ŠENT – promotor socialne ekonomije*.

Peter Svetina, direktor

Promotor socialne ekonomije, foto Barbara Dolničar

7.

ŠTEVILO UPORABNIKOV, VKLJUČENIH V PROGRAM MREŽA STANOVANJSKIH SKUPIN V LETU 2011:

Mesec uporabnikov	Skupaj število v %	Zasedenost vključenih
Januar	51	100
Februar	51	100
Marec	48	94,12
April	49	96,08
Maj	50	98,04
Junij	49	96,08
Julij	49	96,08
Avgust	51	100
September	50	98,04
Oktober	51	100
November	51	100
December	51	100
Povprečno število na mesec	59 različnih uporabnikov	98,20 %

Število uporabnikov:

V letu 2011 je bilo v program Mreža stanovanjskih skupin vključenih 59 različnih uporabnikov. Od tega 30 moških in 29 žensk. Vsi vključeni uporabniki so bili stari med 18 in 65 let. Najmlajši stanovalec, star 22, je bil moškega spola. Najstarejši stanovalec je bil moškega spola ter star 61 let. V programu razpolagamo z 51 ležišči. Občasno smo nudili pomoč tudi uporabnikom, ki bivajo v samostojnih enotah.

Prostovoljci v programu:

V letu 2011 je bilo v program vključenih 15 prostovoljcev. Sodelovali so v različnih delavnicah, kot so likovna delavnica, trening socialnih veščin, trening komunikacije, itd. Ostali prostovoljci pa so se vključili z namenom druženja, motiviranja in spremljanja uporabnikov.

PROGRAM DNEVNI CENTRI ZA OSEBE S TEŽAVAMI V DUŠEVNEM ZDRAVJU:

Število uporabnikov:

V letu 2011 je bilo v programe dnevnih centrov vključenih 907 aktivnih uporabnikov, vseh uporabnikov je 1961 in 257 svojcev. Med aktivnimi uporabniki je glede na starost 82 % starih med 30 in 60 let, 7 % je starih med 20-30 let in 11% je starejših od 60 let. Od tega 474 moških in 433 žensk.

Prostovoljci v programu:

V letu 2011 je bilo v program vključenih 142 prostovoljcev. Sodelovali so pri vodenju različnih delavnic ali so se vključili z namenom druženja, motiviranja in spremljanja uporabnikov.

PROGRAM NA PODROČJU ZMANJŠEVANJA SOCIALNE IN ZDRAVSTVENE ŠKODE POVZROČENE Z UPORABO PREPOVEDANIH DROG:

Število uporabnikov:

V letu 2011 je bilo v program aktivno in redno vključenih 63 uporabnikov, vseh uporabnikov je bilo skupno 258. Povprečno so uporabniki stari med 30 in 35 let, 75 % je bilo moških, 25 % žensk. V programu je bilo vključenih 16 svojcev.

Prostovoljci v programu:

V programu je v letu 2011 delovalo 8 prostovoljcev, ki so skupno opravili 528 ur. Prostovoljci vodijo delavnice pod skupnim imenom KULT-URA (gledališče, rekreativne dejavnosti, literarne dejavnosti, glasbene dejavnosti...).

PROGRAM ZAPOSLOVANJA IN DELOVNEGA USPOSABLJANJA:

1. PROGRAM SOCIALNE VKLJUČENOSTI (V NADALJEVANJU PROGRAM SV)

Število uporabnikov po posameznih lokacijah po mesecih:

lokacija	Radovljica	Kranj	Maribor	Koper	Novo mesto	Celje	Trbovlje	Postojna	Skupaj
mesec									
januar	5	4	9	7	6	7	3		41
februar	5	4	10	7	6	5	3		40
marec	5	4	11	7	6	5	3		41
april	5	4	11	7	5	5	3		40
maj	8	4	11	7	5	7	3		45
junij	8	4	11	7	5	7	3		45
julij	8	4	10	7	5	7	3		44
avgust	7	4	10	7	5	8	4		45
septem.	7	4	10	7	5	8	4		45
oktober	7	4	10	7	5	8	4		45
novem.	7	4	10	7	5	8	4		45
decem.	8	5	11	7	4	10	4	3	52

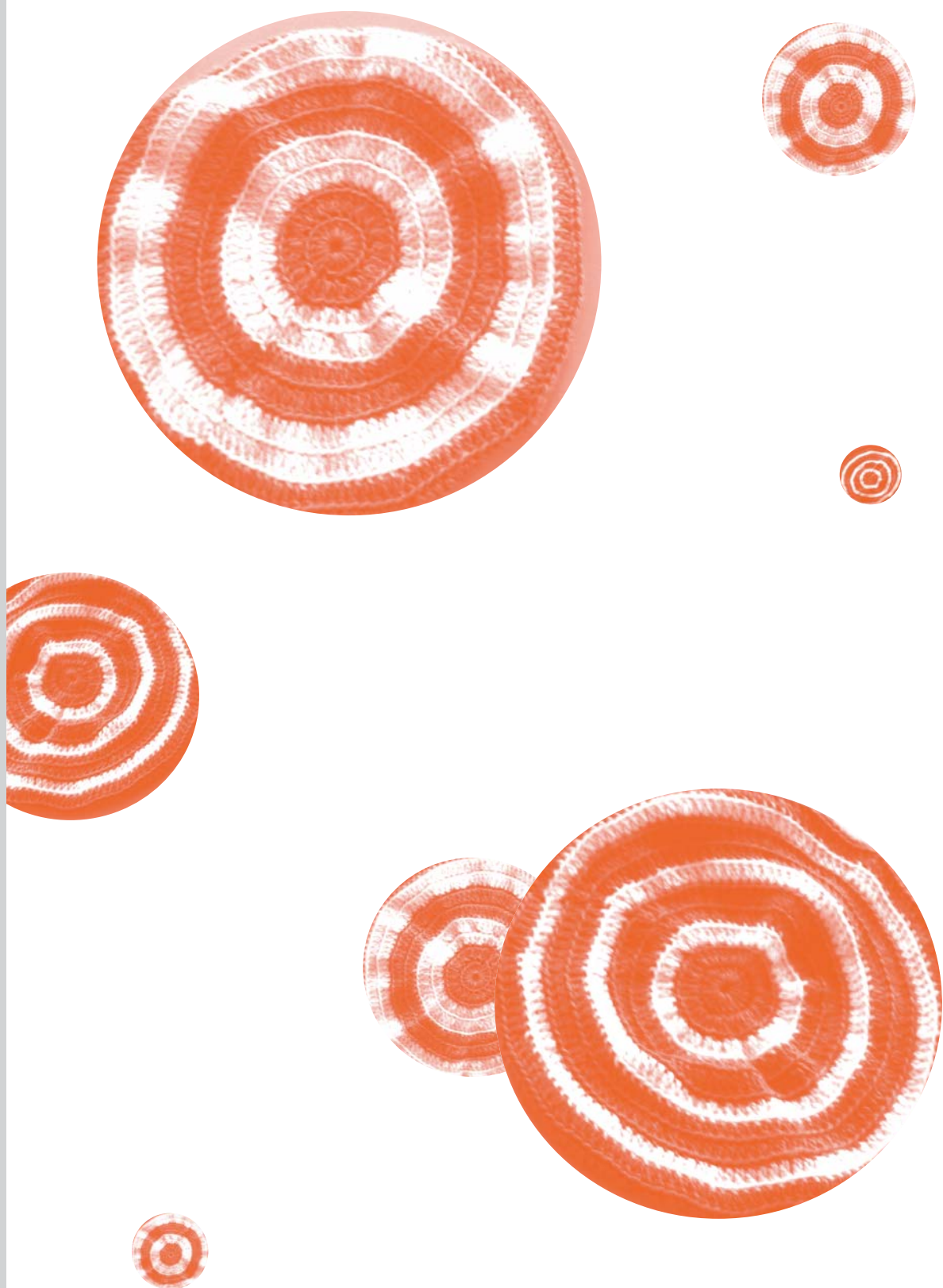
V letu 2011: **55 različnih** uporabnikov.

2. USPOSABLJANJE NA DELOVNEM MESTU – STORITEV "J"

lokacija	Radov- ljica	Kranj	LJ- uprava	LJ-DC	Kočevje	Maribor	Celje	Koper	Trbovlje	Skupaj
Število vključenih	4	2	3	2	1	1	5	2	3	23

V letu 2011: **23 različnih** uporabnikov

Pri izvajanju storitve "J" sodelujemo s koncesionariji zaposlitvene rehabilitacije: Šentprima, Centerkontura, Jelša, Želva, Inštitut za rehabilitacijo, Racio. To sodelovanje je pomembno tudi z vidika novih vključitev v program SV, saj nekateri izvajalci rehabilitacije izvajajo tudi program SV.

8.

VIRI PRIDOBRLJENIH SREDSTEV V LETU 2011

PRORAČUNSKA IN JAVNA SREDSTVA:

- **Ministrstvo RS za delo, družino in socialne zadeve,**
- **Ministrstvo RS za zdravje,**
- **Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje,**
- **FIHO - Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij RS,**
- **CMEPIUS – Javni zavod Center Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja.**

LOKALNE SKUPNOSTI: Občina Ajdovščina, Občina Bled, Občina Brda, Občina Celje, Občina Gorenja vas – Poljane, Občina Gorje, Občina Hrastnik, Občina Kanal ob Soči, Občina Kočevje, Mestna občina Koper, Mestna občina Kranj, Občina Kranjska gora, Mestna občina Ljubljana, Občina Litija, Občina Miren – Kostanjevica, Mestna občina Maribor, Mestna občina Nova Gorica, Mestna občina Novo mesto, Občina Piran, Občina Radlje ob Dravi, Občina Radovljica, Občina Šempeter Vrtojba, Občina Slovenske Konjice, Občina Škofja Loka, Občina Šentjur, Občina Šmarje pri Jelšah, Občina Šenčur, Občina Tolmin, Občina Trzič, Občina Trbovlje, Občina Velenje, Občina Vojnik, Občina Vipava, Občina Zagorje ob Savi, Občina Žiri, Občina Žirovnica.

LASTNA SREDSTVA:

- prispevki članov,
- humanitarni prispevki,
- prihodki iz opravljanja dejavnosti.

SPONZORSKA IN DONATORSKA SREDSTVA 2011:

DC ŠENT Radlje ob Dravi

Knjižnica Radlje ob Dravi in Banka Koper d. d..

DC ŠENTKNAP Trbovlje

Dnevnik, časopisna družba d. d.; Telekom Slovenije d. d.; Prebold Nogavice, Proizvodnja in storitve d. o. o.; Mercator d. d.; MPZ d. o. o. PE Mestna pekarna Zagorje; ŽITO prehrambena industrija, d. d.; Domex d. o. o.; ZPO Celje d. o. o.; Thermana d. d., družba dobrega počutja; Zavod za šport Trbovlje.

DC ŠENT K Kranj

Ataja d. o. o.; Gorenjska predilnica; Jata Emona d. o. o.; Trgovina Čipka; Pekarna Zevnik pekarstvo in trgovina, d. o. o.; Mesarstvo Anton Čadež s. p.; Mesarstvo Kopic Ivan; Ribarnica in okrepčevalnica Delfin; Odeja d. o. o.; SET tiskarna; Javni gospodarski zavod za protokolarne storitve RS; Arboretum Volčji potok; Tehnični muzej Slovenije (Bistra).

DC ŠENT Kočevje

Knjižnica Kočevje; Turistično društvo Ribnica; Integral Stojna Kočevje d. o. o.; Mesarija Bradač, Bradač Marjan s. p., PP Kočevje; Trgovina Sort, Jure Skender s. p.; Zelenjavni vrt, A. Martezani; Stara pekarna 1931 d.o.o.; Pekarna in slaščičarna Lina Kočevje; Pekarna Trg – Čuni d.o.o.; Krka d.d. Novo mesto; Eli Lilly, d. o. o., Ljubljana-Črnuče; Elektro Ljubljana, d. d.; Turizem Kras d. d. Postojna; Lek d. d.; Lokostrelski klub LD Orel; Optika center Kočevje; Gimnazija Kočevje; Intersocks d. o. o.; Javni zavod za šport Občine Kočevje; Športno društvo Sokol; Športni center Ribnica; Prostovoljno gasilsko društvo Dolga vas; Gasilska zveza Slovenije, enota Kočevje; Javno komunalno podjetje KOMUNALA Kočevje, d. o. o., Mestna cvetličarna Sara Kočevje; Uskok d. d.; Mercator d. d. Ljubljana; Avtocenter Rufac Kočevje; Lekarna Ribnica; Artplet s. p. trgovina Kočevje; Pekarna Blatnik d. o. o. Market Kočevje; Inotherm d. d.; Zavod za zdravstveno varstvo Celje; Rotary klub Kočevje; Radio Univox; Recinko d. o. o.; OŠ Zbora odposlancev Kočevje; Policijska postaja Kočevje.

DC ŠENTLENT Maribor

EUROPARK, Nakupovalno središče Maribor; Terme Maribor, Športno rekreacijski center Fontana; Mariborski otok; Kolosej, d. o. o. Družba za prikazovanje filmov Maribor; Narodni dom Maribor; Smučarski klub Branik; Muzej NO, Pokrajinski muzej Maribor; NK Maribor; MM CAR Muršič Metka s. p.; Videoteka Čebelica Ivo Pešl s. p.; Društvo študentov PSI, Maribor; Slovenske železnice; SNG Maribor; Saubermacher Slovenija d. o. o.; TBP - tovarna bovdenov in plastike Lenart; TAO Trgovsko in storitveno podjetje d. o. o.; Atelje Lorna&Črtomir.

DC ŠENT Novo mesto

Anton Podbevšek Teater Novo mesto; KC Janeza Trdine Novo mesto; KC Primož Trubar Šentjernej; Krka d. d. Novo mesto; RIC Novo mesto; Eventim Ljubljana; Dolenjski muzej Novo mesto; Košarkaški klub Krka Novo mesto; Zavarovalnica Triglav Novo mesto; Zavarovalnica Tilia Novo mesto; Dolenjske lekarne Novo mesto; Karitas Novo mesto; Telekom Novo mesto; Ideja.ideja Maribor; Galerija Simulaker; Mladinski klub Novo mesto; Lokalpatriot Novo mesto; Društvo novomeških študentov; Društvo Akcija Novo mesto; Biro Osolnik Novo mesto; Mercator Novo mesto; Pekarna Arsa Novo mesto; Polona Dulc; Zdenka Salmič Pungerčar; Emerald d. o. o. Novo mesto; Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto; KZ Krka Novo mesto.

DC ŠENTCELEIA Celje

Dartrade d. o. o.; Mlekarna Celeia d. o. o.; Sadje Aldeks d. o. o.; Terme Dobrna d. d.; Celjski sejem; Galerija Vovk; Hawe hidravlika d. o. o.; Ključavničar Ojsteršek Darko s. p.; Elektrostoritve Vodeb Damjan s. p.; Terme SPA Rogaška d. d.; Fotokopirnica Tomi; Slovensko ljudsko gledališče Celje; Aero d. d.; Telekom d. d.; Etol d. d.; Mercator d. d.; Adamas Celje, Magma d. o. o.

DC ŠENTGOR Radovljica:

Gorenjske lekarne, Kranj; Estetika Fabjan d. o. o., Kranj; KRKA d. d., Novo mesto; Avto Lesce d. o. o., Lesce; Humko d. o. o., Bled; Čebašek Zofija; Božično novoletna stojnica Lesce; Perko s. p., Tržič; Mercator d. d., Ljubljana; Mesarija Mlinarič d. o. o., Lesce; Pekarna Magušar, proizvodnja in trgovina d. o. o. Lesce; Žito Gorenjka d. d., Lesce; Zavarovalnica Triglav, d. d., Kranj; Mozirski gaj; Arboretum Volčji potok, Radomlje; Zajšek, d. o. o., Mojstrana; Vojašnica Pokljuka, Zg. Gorje; Rekreacijsko turistični center Krvavec, d. d., Smučišče Krvavec; Žičnice Vogel Bohinj d. d.; Bohinj Park ECO hotel; Fit studio Bled; Banka Koper d. d. enota Radovljica; Linharova dvorana Radovljica; Slovensko narodno gledališče Ljubljana; Zavod za turizem in kulturo Žirovnica; Slovenski planinski muzej; Kulturni center Tržič; Blejski grad.

DC ŠENT Škofja Loka:

Športna dvorana Poden, Zavod za šport Škofja Loka; Kino Sora d. o. o.; Martina Strin; Milena Marinič; Mesarstvo Čadež; Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka; Kmetijstvo Matiček; Mercator d. d.; Loka Fruit; Lokostrelsko društvo Škofja Loka; Turistično društvo Gorje; Graving Ljubljana d. o. o.; Gostilna Prž Starman; Martina Čuš; Unikat leseni izdelki; VIS trgovina živila-sadje-zelenjava; Adria Media Ljubljana, založništvo in trženje, d. o. o.

DC ŠENT Ljubljana

Ljubljanske mlekarnice d. d.; Žito d. d. Ljubljana; Geaprodukt d. o. o.; Pekarna Pečjak d. o. o. Ljubljana; Snaga d. o. o. Ljubljana; Slovenska filharmonija; AMC Studio d. o. o. Ljubljana; Namiznoteniška zveza Slovenije; Nogometna zveza Slovenije; Javni zavod Bogenšperk, Šmartno pri Litiji; Grad Snežnik; Kinodvor Ljubljana; Nogometni klub Olimpija; Siti Teater BTC, Ljubljana; MGL, Ljubljana; Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana; Center urbane kulture Kino Šiška; Košarkarski klub Olimpija; Špas teater, Mengeš; Delikatesa d. d.; Thermana d. d., družba dobrega počutja, Laško.

DC ŠENT Ajdovščina:

Avrigo, Družba za avtobusni promet in turizem d. d. Nova Gorica; Bor d. o. o. Nova Gorica; Zavod za šport Ajdovščina; Lavričeva Knjižnica Ajdovščina; Goriška knjižnica Franceta Bevka; Incom d. o. o. Ajdovščina; Balinarski klub Cesta; Pekarna Kukaj Šempeter pri Gorici; Lekarna Ajdovščina.

DC ŠENT Nova Gorica:

Pecivo d. d. Nova Gorica; Primorske novice; Mini Brumat Solkan; Markacija, marketing in komunikacija; Manufaktura d. d.; Hostel Celica, Ljubljana; Atelier Indevin; TŠC, Biotehniška šola, Nova Gorica; Športni zavod Nova Gorica; SNG Nova Gorica; Fructal d. d.; Soške elektrarne, Nova Gorica; HIT d. d.; Komunala Nova Gorica d. d.; TV ViTel; Založba Branko, Nova Gorica; Radio Robin; Laborplast d. d., Nova Gorica; Abanka, Nova Gorica; NLB, Nova Gorica; Nova KBM d. d.; Restavracija Vrtnica Nova Gorica; Eurospin EKO d. o. o.; Vinarstvo Erzetič; Goriška knjižnica Nova Gorica; Pivovarna Union d. d.; KS Nova Gorica; Kmetija Hubjani; Turistična kmetija Široko; Zavod Karitas Samarijan Solkan; Pipistrel d. o. o..

DC ŠENT za uporabnike prepovedanih drog Nova Gorica:

Pecivo d.d.; Lega Catelani d. o. o.; Primorske novice; Karitas; Rdeči križ Slovenije; Peloz d. o. o.; Horti Vogrsko; Vrtnarija Kodrič; Ledena doba-prodaja zamrznjenih izdelkov Iztok Simončič s. p.; Kulturni dom Nova Gorica.

DC ŠENT Postojna:

Občina Postojna; Pobles d. o. o.; Studio proteus d. o. o.; Okvirček; Filc d. d. PE Mengeš; Žele d. o. o. Pivka; Valkarton Logatec; Brest pohišstvo d. o. o. Cerknica; Slavka Bilc iz Zagorja pri Pivki ter ostali prijazni občani občin: Pivka, Postojna, Loška dolina, Cerknica; Ministrstvo za obrambo RS, enota Postojna; Čukgraf d. o. o. Postojna; Muzej Postojna; Cool trade d. o. o. Ljubljana; Venustrade d. o. o. Rakek; Narodni muzej Slovenije; Notranjski muzej Postojna; Favni d. o. o. Grosuplje; Park vojaške zgodovine Pivka, Steklarstvo Ostanek David Ostanek s. p., Bar BO-EM Katja Gregorec s. p..

DC ŠENTMAR Koper

Trgovina C&A

Donatorji in sponzorji na ravni ŠENT-a:

Čokoladnica Cukrček, Benedict podjetje za notranjo in zunanjo trgovino, d. o. o.; Žito Gorenjka d. d.; Žito Šumi d. o. o.; Slaščičarstvo Barbič; BSH Hišni aparati, d. o. o.; Picerija Foculus; Zveza društev na področju drog Slovenije; Združenje SAZAS; Medex d. o. o.; Geaprodukt d. o. o.; Pivovarna Union d. d.; Vital Mestinje d. o. o.; Rauch d. o. o.; Radenska d. d..

POSEBNA ZAHVALA VSEM NAŠIM PROSTOVOLJCEM, KI S SVOJO SOLIDARNOSTNJO PRISPEVAJO K BOLJ KAKOVOSTNEMU IZVAJANJU STORITEV.

ISKRENA HVALA VSEM!

Oblikovali in uredili: Barbara Dolničar in Andreja Štepec
Lektura: Kristina Pritekelj
Grafično oblikovanje: Jamaja – Maja Rostohar
Poleti 2012